

“ ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ” 55

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

52

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΦΙΛΑΤΕΛΙΚΗ ΕΤΕΡΟΣΕΛΕΝΗ

∴ Τύπος “ ΦΟΙΝΙΚΟΣ ”, Βενιζέλου 60 - Θεσ/νίκη ∴

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Χρονογραφική και τοπογραφική ιστορία Ἁγ. Ὁρους	σελ.	65
Πορταίτιστα	»	71
Μορφαι ἀπὸ τὸ Πάνθεο τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ	»	72
Εἰσαγωγικὸν σημεῖωμα	»	75
Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Σχολὴν	»	87
Ἔνας Δαβὶδ ποὺ ξέπεσε	»	91
Σκέψεις	»	92
Χρονικὰ Ἁγίου Ὁρους	»	95

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

ΥΕΛΟΓΡΑΦΙΑ ΙΑ΄ ΑΙΩΝΟΣ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΗ
ΕΝ ΤΗ Ι. ΜΟΝΗ ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐκ τῶν πολυτίμων Ἀγιορειτικῶν κειμηλίων διαστάσεων 28×36 ἐκ. μ. εἶναι ἀριστούργημα ἀγιογραφίας, ἴσως δὲ μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος τῆς ὡς ἐντελῆς ὑελογραφία. Αἱ ἀρισταὶ αὐτῆς γραμμαὶ εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ των μία προσπάθεια ὑπὲρ ἀναβιώσεως τῆς κλασικῆς τέχνης ὑπὲρ τῆς ὁποίας εἰργάσθησαν οἱ βυζαντινοὶ κατὰ τὸ δευτέρον ἥμισυ τῆς πρώτης χιλιετηρίδος.

Εἰς τὸ μέσον εἰκονίζεται ὁ Χριστὸς ὡς κριτῆς. Εἰς τὴν δευτέραν σειρὰν ἐν μέσῳ χιλιάδων μικρῶν μαργαριτῶν, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἁγ. Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ἄνωθι δὲ οἱ ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ. Εἰς δὲ τὴν τρίτην, ἐκ τῶν Ἀποστόλων εὐρίσκονται μόνον οἱ Θωμᾶς, Φίλιππος, Θαδῆος, Ἰάκωβος καὶ Σίμων.

Καθ' ὅλην τὴν εἰκόνα εἶναι τοποθετημένοι 84 διάφοροι πολύτιμοι λίθοι.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

«Προσέχετε ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κρεπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου».

Λουκ. κα'. 34 - 36

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ,

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΙΒΗΡΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀντίγραφον τῆς εἰκόνας τῆς Πορταΐτισης ἐστάλη ἀκριβῶς τῷ 1651 εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον Μιχαήλοβιτς ἐκ τοῦ ἐξῆς γεγονότος.

Ἡ κόρη τοῦ αὐτοκράτορος προσβληθεῖσα ὑπὸ παραλυσίας τῶν κάτω ἄκρων παρέμεινεν ἐπὶ πολὺ κλινήρης, τῆς ἐπιστήμης μὴ δυνηθείσης νὰ παράσχη οὐδεμίαν βοήθειαν. Ἐν μέσῳ θλίψεως καὶ ἀπελπισίας ἣτις κατεῖχεν γονεῖς καὶ πάσχουσιν, ἡ τελευταία εἶδε καθ' ὕπνον νύκτα τινὰ μίαν βασίλισσαν ἣτις δώσασα θάρρος εἰς τὴν κόρην τῆς εἶπε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς νὰ φέρουν τὴν εἰκόνα τῆς Πορταΐτισαν ἀπὸ τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων. Ἀμέσως τὴν ἐσπόμενὴν μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ὁράματός τῆς, διὰ τοῦ Πατριάρχου πάσης Ρωσσίας, παρακαλεῖται ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἰωαννίκιος ἵνα ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ σταλῇ εἰς Ῥωσσίαν ἡ εἰκὼν τῆς Πορταΐτισης. Ὁ Πατριάρχης Ἰωαννίκιος διατάσσει πρὸς τοὺς Ἰβηρίτας μοναχοὺς, οἵτινες μένοντες κατάπληκτοι ἀπὸ τὸ γεγονὸς ἀρνοῦνται καὶ μένουσιν ἀνένδοτοι, φοβούμενοι, ὅτι δὲν θὰ ἐπαnéλθῃ ἐκ Ρωσσίας ἡ προστάτις τῶν Πορταΐτισσα, ἀλλ' αἱ

συσκέψεις τῶν μοναχῶν ἕξακολουθοῦν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, διότι ἐκ παραλλήλου δὲν θέλουν νὰ λυπήσουν καὶ τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις εἶναι καὶ εὐεργέτης τῆς Μονῆς τῶν. Ἐπέρχεται ὁ διχασμός, διαπληκτίζονται καὶ ἕτοιμοι νὰ φθάσουν εἰς τὰ ἄκρα οἱ ἀντιτιθέμενοι εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς εἰκόνας, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν κρίσιμον στιγμὴν λύσιν εἰς ἄλλοῦς καὶ ἀγράμματος μοναχός, εἰσηγηθεὶς τὴν κατασκευὴν καὶ ἀποστολὴν ἀντιγράφου τῆς ἱ. εἰκόνας. Συμφωνήσαντες ὅλοι εἰς τὴν λύσιν ταύτην, ἀμέσως ἀναθέτουν εἰς ἐνάρετον τινὰ ἁγιογράφον ἱερομ. Ἰάμβλιχον τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀντιγράφου, ἀφοῦ προηγουμένως τελέσαντες ἁγιασμόν ἔπλυναν δι' αὐτοῦ τὴν πρωτότυπον εἰκόνα καὶ κατόπιν τὰς σανίδας ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἱστορεῖτο ἡ νέα τοιαύτη, συγχρόνως ἐκονιοποίησαν διάφορα λείψανα ἁγίων ἀναμίξαντες αὐτὰ μὲ τὰ χρώματα. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐργασίας ἐψάλλετο κιθιμερινῶς ἡ παράκλησις τῆς Πορταΐτισης ἐνώπιον τῆς εἰκόνας καὶ ἕκαστον Σάββατον ἐτελεῖτο ὀλονύκτιος ἀγρυπνία, ὃ δὲ ἁγιογράφος εἰργάζετο νῆστις ὀλόκληρον τὴν ἑβδομάδα, ἐσθίων, κατὰ τὰ σωζόμενα γραπτά, κατὰ Σάββατον καὶ Κυριακὴν.

Τὴν νέαν εἰκόνα συνώδευσαν εἰς Μόσχαν οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς Ἰβήρων Παχώμιος, Δαμασκηνὸς καὶ Ἰγνάτιος καὶ προϋπήνησαν αὐτὴν εἰς τὴν πύλην τῆς Ἀναστάσεως (μιας τῶν μεγαλυτέρων τότε πυλῶν τῆς Μόσχας) ἅπας ὁ λαὸς τῆς πόλεως, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ αὐτοκρατορικὸν ζεῦγος καὶ τὸν Πατριάρχην. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ κλινῆρης πριγκίπισσα πληροφορεῖται τὸ γεγονός καὶ χωρὶς νὰ σκεπθῆ τὴν κατάστασίν της λέγει: «Τί; ἔρχεται ἡ Παναγία καὶ μὲ ἄφησαν;» Πηδᾶ ἀπὸ τὴν κλίνην, ἐνδύεται τάχιστα καὶ διαμαρτυρομένη ἐξέρχεται εἰς τοὺς δρόμους καὶ τρέχει εἰς τοὺς γονεῖς της αὐτοκράτορας διαμαρτυρομένη διότι δὲν παρέλαβον καὶ αὐτὴν εἰς τὴν ὑποδοχὴν τῆς Πορταΐτισης. Ἄπαντες ἐξέστησαν ἀπὸ τὸ γενόμενον θαῦμα καὶ δὲν ἠδύνατο κανεὶς νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν ἀπὸ τοὺς λιγμοὺς καὶ τὸν κλαυθμόν. Λέγει ὁ ἱστορῆσας τὸ θαῦμα: «Ἦτο στιγμὴ ὑπερτάτης συγκινήσεως νὰ βλέπουν οἱ παριστάμενοι, ἐντεῦθεν μὲν φθάνουσιν ἐπὶ τόπου τὴν Κυρίαν Πορταΐτισσαν, ἐκεῖθεν δὲ ἐρχομένην ταυτοχρόνως τροχάδην τὴν παράλυτον, τελείως ἰαθεῖσαν».

Μετὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ τελετὴν καὶ τὴν προσκύνησιν τῆς

θαυματοργοῦ εἰκόνας ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὁ αὐτοκράτωρ παρακαλεῖ ν' ἀφεθῆ ἡ εἰκὼν εἰς τὴν Ρωσσίαν καὶ ὑπόσχεται νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσαν ἐπιθυμίαν τῶν Μοναχῶν τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν Ἰβήρων. Οὗτοι, ἐφόσον ἄλλως τε ταύτην κατεσκεύασαν εἰδικῶς διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἀφοῦ τὴν προσέφεραν, ἐζήτησαν ὡς ἀντάλλαγμα ἓν μετόχιον πρὸς βοήθειαν τῆς Μονῆς αὐτῶν. Ὁ αὐτοκράτωρ διατάσσει τὴν παραχώρησιν τῆς πλησίον τοῦ Κρεμλίνου μονῆς τῆς καλουμένης «Νικόλαος μεγάλη κάρα», εἰς τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη ἡ εἰκὼν καὶ ἔκτοτε ἡ μονὴ εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων ὑπὸ τὸ ὄνομα «Γρέτζη Μοναστήρ», ἐν τῇ ὁποία διετέθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος 70 ὑπηρέτες μισθοδοτούμενοι ἀπὸ τὸ ταμεῖον του, χορηγήσας ἐπὶ πλέον 2.500 ρούβλια ἑτησίως καὶ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἐκάστοτε ἀπεσταλμένων τῆς Μονῆς.

Τὸ μονύδριον τοῦτο ἦτο ἓν ἐκ τῶν σπουδαιότερων κτημάτων τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων καὶ τὸ σπουδαιώτατον κέντρον τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ὁμογενῶν μας κατὰ τοὺς παλαιότερους χρόνους, ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ παροικία ἀκμάζουσα, εἶχεν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς Ζωσιμάδας καὶ Καπλάνας καὶ δὲν ὑπῆρχον ἄλλα Ἑλληνικὰ κέντρα τῶν ἡμετέρων Πατριαρχείων. Μόνον κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἰδρῦθησαν ὑπὸ τῶν τεσσάρων ἡμῶν Πατριαρχείων ἰσάριθμα προσκυνήματα.

Τοῦτο ὑπῆρχε εἰς τὴν κυριότητα τῆς Μονῆς καὶ πολὺ πέραν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1917 μέχρι τοῦ 1932, ὅτε ἐκδιωχθέντος ὑπὸ τῶν Κομμουνιστῶν τοῦ τελευταίου Ἰβηροῦ Ἀρχιμ. Παϊσίου ἠρπάγη τοῦτο ὑπ' αὐτῶν.

Ἡ εἰκὼν τῆς Πορταΐτισης ἐτέλεσε πολλὰ θαύματα εἰς ὅσους μετὰ θερμῆς πίστεως προσέφυγον εἰς τὴν χάριν της καὶ τὰ ὁποῖα ἔλλείπει χώρου δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ σημειώσωμεν. Θ' ἀναφέρωμεν μόνον ἓν τοῦ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ ἐν Ἀθήναις διαμένοντος κ. Ἦλ Μελισουργοῦ συνταξιούχου εἰσαγγελέως, ὅστις προσβληθεὶς πρὸ ἐτῶν ὑπὸ γουπῶδους περιπνευμονίας σοβαρᾶς μορφῆς καὶ ἀπελπισθεὶς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, οἵτινες ἀνέμενον πλέον τὸν θάνατόν του, ἴαθη ὑπὸ τῆς Πορταΐτισης. Τὸ γεγονός τῆς ἰάσεως ἀναφέρεται ὡς ἑξῆς ἐν τῷ οἰκείῳ κώδικι: «...ἡ μήτηρ αὐτοῦ (τοῦ κ. Μελισουργοῦ) ἔβλεπε τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐν τῷ κώδικι...»

γού) ἦτις τετραγαμένη πάντοτε ἐκ μητρικῆς στοργῆς καὶ τὴν μὴ ὠφέλειαν τῶν ἰατρῶν καὶ τὸν ἀφευκτον θάνατον τοῦ υἱοῦ της γνωρίσασα, οὐκ ἀπηλίσθη, ἀλλὰ καθὼς ἅπαντες οἱ χριστιανοί, οὕτω καὶ αὕτη κατέφυγεν εἰς τὰ θεῖα. Προσπέσασα οὖν ἐν ὄλη καρδίᾳ πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, παρεκάλει τὴν ἴασιν τοῦ υἱοῦ της. Ἄνωθεν τοῦ εἰκονοστασίου της εἶχεν ἀνηρτημένην τὴν Πορταΐτισσαν τῶν Ἰβήρων, τὴν ὁποίαν ἱερεὺς τις ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἐδώρησατο αὐτῇ. Ἡ ἀσθένεια ἐπεδεινοῦτο, ἡ οἰκογένεια ἐν ἀπελπιστικῇ καταστάσει διετέλει, τὰ φάρμακα τῶν ἰατρῶν ἐν ἀχρηστία ἀπέβαινον, ἡ ἀπελπισία ἐκορυφοῦτο. Λύπη καὶ κατήφεια εἰς ὅλα τῆς οἰκογενείας τὰ πρόσωπα ἐζωγραφεῖτο. Μόνον ἡ μήτηρ ἄγρυπνος παρὰ τὴν κλίνην διηκόνει αὐτὸν καὶ διὰ λόγων παρηγόρει τὸν ἀσθενῆ. Ρῦγος καὶ ἀπελπισία κατέλαβεν αὐτὴν καὶ ἐν ὄλη τῇ ψυχικῇ αὐτῆς καταστάσει πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου γονατίσασα καὶ μὲ δακρυβρέκτους ὀφθαλμοὺς προσήυχετο τῆς Πορταΐτισης, ὑπὲρ διασώσεως τοῦ κατακειμένου υἱοῦ της... Τὴν ἐπαύριον λίαν πρωΐ, τῆς κλίνης ἐγερθεῖσα καὶ εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ υἱοῦ της μεταβάσα, θεωρεῖ μετ' ἐκπλήξεως τὸν υἱὸν της καλὰ λίαν, ἐγηγερμένον τῆς κλίνης καὶ περιπατοῦντα ἐν τῇ αἰθούσῃ. «Ἡ χαρά...» Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρει ὅτι εἰς ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης ἀφιέρωσεν ἡ μήτηρ τοῦ κ. Μελισουργοῦ εἰς τὴν Πορταΐτισσαν χρυσοῦν βραχιόλιον, δι' ἐπιστολῆς δὲ ἀνέφερον ἐν λεπτομερείᾳ τὸ θαυμαστὸν γεγονός.

Τῷ 1604 ἐκτίσθησαν τὰ κελλῖα «ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Νοσοκομείου ἕως τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους τῶν τσαγκαράδων καὶ τοὺς ἁγίους Πάντας» δαπάνῃ Κοσμᾶ Μητροπολίτου Θεσσαλίας καὶ ἄλλων ἕξ Ἰβηρίας.

Τῷ 1610 ἐγένετο νέον νοσοκομεῖον «ἐπάνωθεν τοῦ ἄρσανᾶ». Ἐνθα ἐγένετο καὶ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Μοδέστου.

Τῷ 1617 - 19 ἐγένετο τὸ ὑδραγωγεῖον δαπανηθέντων εἰς ἡμερομίσθια 6.000 ἄσπρων ἐκ τῆς Ἰβηρίας.

Τῷ 1613 ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ράδουλος ἐδώρησε εἰς τὴν Μονὴν «χωρία καὶ κειμήλια καὶ ἄλλους τόπους εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ αἰώνιον, ἔλατσε δὲ διὰ Γρηγορίου ἡγουμένου τῆς Μονῆς τὴν ἐκακλησίαν τοῦ ἐν Βλαχίᾳ Ἰβηρικοῦ μοναστηρίου ἐπ' ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος». Σιγγίλλιον δὲ τοῦ Πατριάρχου Κυριλ-

λου Α' ή Β' τοῦ ἔτους 1633 δεικνύει τὸ ἐν Θεσσαλονίκη Τσαοὺς-Μοναστήρ ἀνῆκον εἰς τὴν Μονὴν Ἰβήρων.

Τῷ 1622 - 26 κατεσκεύασεν ἡ Μονὴ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει μέγα πλοῖον ἵνα μὲ ἐλάχιστα ταξειδία μεταφέρουν τ' ἀναγκαιοῦντα εἰς αὐτὴν διάφορα εἶδη, λόγῳ τῆς πειρατείας.

Μετὰ τὴν ἀλωσιν φαίνεται παρημελήθη ἡ Μονή, διὰ τοῦτο καὶ περιῆλθεν εἰς βαρύτερον χρέος, ἀλλὰ κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα βλέπομεν μίαν γενικὴν προσπάθειαν τῶν μοναχῶν αὐτῆς πρὸς ἀναβίωσιν.

Τῷ 1673 φαίνεται κοινόβιος, καθὼς καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος.

Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 ἡ Μονὴ ἔπαθε σοβαρῶς, ὅπως καὶ αἱ ἄλλαι Ἱ. Μοναὶ τοῦ Ἀγίου Ὄρους αἵτινες ἐπεχρεώθησαν νὰ διατηρήσουν Τουρκικὸν στρατὸν ἐκ 3 000 ἀνδρῶν ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον δεκαετίαν (1821 - 1830). Περὶ τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν Ἰβήρων ὡς ἐξῆς ἔγραφον τῇ 18ῃ Ὀκτωβρίου 1829 οἱ Ἀγιοπαυλίται μοναχοὶ πρὸς τὸν ἐν Ἰασιῶ τῆς Ρουμανίας διοικοῦντα τὰ δύο μονύδρια τῆς ἡμετέρας Μονῆς Σωφρόνιον Μακροῦν «... ἐγένετο μεγαλωτάτη δυσκολία εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον (Ἰβήρων) καὶ ἤδη εὐρίσκεται εἰς βάρος χρέους ἀμίθητον, ἀπλογούμενον δοσίματα μηνιαῖα ὑπέρογκα ὅλα ἐκ δανείων». Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ὅλαι αἱ Μοναὶ ἐδανείζοντο πρὸς κάλυψιν τῶν μεγάλων ἐξόδων τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ πρὸς 7,8 καὶ μέχρι 100)ο κατὰ μῆνα (!) καὶ ἦτο ἡ χρισσιμωτέρα περίοδος διὰ τὰς Μονάς, ἀλλὰ καὶ οὕτω πάσχουσα ἡ Ἱ. Μονὴ τῶν Ἰβήρων ἐβοήθη πολλὰς μικροτέρας. Ὡς δὲ ἀναγιγνώσκομεν εἰς τὸ ἡμέτερον ἀρχεῖον, οἱ τότε Ἀγιοπαυλίται ἐκ τῆς πρὸς αὐτοὺς παρεχομένης βοηθείας ὑπὸ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων ἔγραφον «ἂν ἔλειπον οἱ Ἰβηροῖται ἠθέλομεν φθάσει εἰς ἐσχάτην ἀπελπισίαν». Τὸ χρέος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων ἐξηκολούθησε ἐπὶ πολὺ, ἀλλ' ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ λήξαντος αἰῶνος ἤρξατο ἀναλαμβάνουσα.

Δυστυχῶς τὴν 12ην Ἀπριλίου 1865 ἡ μεγάλη αὕτη Μονὴ κατεστράφη τελείως ἐκ πυρκαϊᾶς ὑποβοηθοῦντος τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ ὁ σφοδρότατος πνέων ἄνεμος. Εἶχον ὅμως τὸ εὐτύχημα νὰ σώσῃσιν σημαντικὴν ποσότητα χρημάτων ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Μονῆς καὶ μετὰ 6 μῆνας ἤρχισεν ἡ ἀνοικοδόμησις αὐτῆς ἐγεγ-

θεισῶν τότε τῆς δυτικῆς καὶ τὸ πλείστον τῆς βορείου πλευρᾶς τοῦ μεγάλου αὐτῆς τετραπλεύρου, συνεπλήρωσαν δὲ τὰς λοιπὰς βραδύτερον οἱ Ἄρχιμ. Ἀθανάσιος Σπαθῆς ἐκ Σκάλας τῆς Κεφαλληνίας, Ἰλαρίων καὶ Κύριλλος ἀμφοτέρω ἐξ Ἡρακλείας, ἰδρῦσαντες ὁ πρῶτος τὴν ἀνατολικὴν πλευρᾶν, ὁ δεύτερος τὸ ὑπόλοιπον τῆς βορείου καὶ ὁ τρίτος μέρος τῆς μεσημβρινῆς. Αἱ νέαι αὗται πλευραὶ ἔχουν τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀπομονώσεως διὰ σιδηρῶν θυρῶν καὶ τὸ σύστημα τοῦτο ἔσωσε τὴν Μονὴν ἐκ δευτέρας πυρκαϊᾶς ὅτε κατεστράφη τὸ ἀρχονταρίκιον, τὸ ὁποῖον ὅμως εὐθὺς ἀμέσως ἀνηγέρθη ἐκ νέου.

Ἡ εἰρήνη τῆς Μονῆς ἐταράχθη τῷ 1880 λόγῳ ἀνταγωνισμοῦ περὶ τὸ πολίτευμα τῆς Μονῆς τῶν δύο ἀρχηγῶν Ἀρχιμανδριτῶν Ἰλαρίωνος τοῦ Θρακὸς καὶ Ἀθανασίου τοῦ Κεφαλλῆνος. Ὁ πρῶτος ἦτο μεγαλοπρεπῆς καὶ ἀρχαιότερος, ὁ δεύτερος ἀσκητικός, ἀγαθός, ἐλεήμων καὶ ἐκ τούτου δημοτικώτερος καὶ πλέον συμπαθῆς μεταξὺ τῶν πατέρων. Πέριξ τοῦ δευτέρου συνεκentrώθησαν ὅλοι οἱ καλοὶ μοναχοὶ καὶ ἐρασταὶ τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς, οἵτινες καὶ ἦσαν περισσύτεροι. Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξεν ὑπὲρ τὸ δέον σκληρός, ἀλλ' ἐπεκράτησε τὸ κράτος τῆς βίας καὶ τυραννίας καὶ οὕτω ὑπερίσχυσαν οἱ ὀλίγοι, ἐπὶ τῶν πολλῶν ἡσυχῶν καὶ πνευματικῶν πατέρων. Δὲν θέλομεν νὰ σημειώσωμεν τὰ δεινὰ τῶν ταλαιπωρηθέντων φίλων τοῦ κοινοβίου, ἀλλ' ἤδη ὅτε ὅλοι αὐτοὶ εὐρίσκονται εἰς τὴν αἰωνιότητα ἀσφαλῶς θὰ ἐδικαιώθησαν διὰ τὸν ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ ἀγῶνα των, διότι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ βραβεύεται ὁ σκοπὸς καὶ οὐχὶ τὸ ἀποτέλεσμα. Θανόντων ἀμφοτέρων τούτων, ἔμεινε πάλιν σπινθὴρ τις εἰς τὴν διχᾶσθεισαν ἀδελφότητα ἣτις ὑπὸ ἄλλα πρόσωπα καὶ καὶ ἄλλας περιστάσεις ἐτάραξε πάλιν τὴν εἰρήνην αὐτῆς, μὲ ἐξουδετέρωσιν καὶ ἐκ δευτέρου τῶν ὑπὲρ τοῦ κοινοβίου φρονούντων.

(Συνεχίζεται)

ΟΙ ΙΒΗΡΙΤΑΙ ΛΙΤΑΝΕΥΟΝΤΕΣ
ΤΗΝ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΑΪΤΙΣΣΗΣ

«Μένε μεθ' ἡμῶν τῶν δούλων σου, μένε αἰεὶ ὡ Πορταΐτισσα ἐνδοξε, καὶ μὴ χωρισθῆς, ἀπὸ τῆς ποιμνης Σου πῶποτε, τὰ ἡμῶν παραβλέπουσα πταίσματα. Σὲ γὰρ φῶς καὶ προστάτην, ζωὴν καὶ πνοὴν ἐπιγραφόμεθα».

“Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης

«Ὅπως προσηυχῆθῃμεν πρὸ τῆς ὄντως ἱερᾶς ἐκείνης εἰκόνας τῆς Πανάγνου Μαρίας τῆς εὐρισκομένης ἐν τῇ μικρᾷ παρὰ τὴν θύραν τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων Ἐκκλησίᾳ, οὐδέποτε ἄλλοτε προσηυχῆθῃμεν, οὐδέποτε κατελήφθῃμεν ὑπὸ ἱερωτέρου ἐνθουσιασμοῦ, ὃν ζωηρῶς ἠσθάνθημεν, ἀλλ' ὅστις δὲν περιγράφεται».

Ἰ. Μεσολωρᾶς Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

(Ἀνάπλασις 15 Αὐγ. 1893)

ΜΟΡΦΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΘΕΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς (1296—1359)

Τὸν (ἀσφαλέστατον τῆς εὐσεβείας πρόμαχον καὶ συναγωνιστὴν καὶ βοηθὸν ταύτης) προβάλλει ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία καὶ μᾶς καλεῖ νὰ τὸν μιμηθοῦμε.

Νὰ τὸν μιμηθοῦμε εἰς τὴν ἀκλόνητον πίστιν του πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν, εἰς τὸ ἀγωνιστικόν του πνεῦμα διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας, εἰς τὴν αὐταπάρησιν καὶ ἀφοσίωσιν του εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, εἰς τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν μοναχισμόν, καθὼς καὶ εἰς κάθε ἄλλην ἐκδήλωσιν ἣ ὁποία θὰ συνετέλει εἰς τὴν ἐσωτερικὴν μας ἀναγέννησιν καὶ ἐξύψωσιν πρὸς τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ἰδανικά.

Δὲν εἶναι δυνατὸν ἀσφαλῶς εἰς ἓνα σύντομον σημείωμα νὰ ἐξετασθῇ ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου. Ἐγράφησαν πολλὰ διὰ τὴν πολύπλευρον δρασίαν του. Τὸ θέμα ὅμως δὲν ἐξηντλήθη. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ νὰ μελετήσῃ ἐπισταμένως τὴν ζωὴν του θὰ κατορθώσῃ νὰ παρουσιάσῃ πολλὰς ἴσως ἀγνώστους πτυχὰς ἀπὸ αὐτὴν. Θὰ τὸν παρακολουθήσωμεν κυρίως ὡς μοναχὸν καὶ θὰ προσπαθήσωμεν νὰ γνωρίσωμεν τὴν μοναχικὴν του ζωὴν.

Ὁ Γρηγόριος δὲν ἦτο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού θαμβῶνται ἀπὸ τὰ ἀπατηλὰ μεγαλεῖα τοῦ κόσμου καὶ ἀλλάζουσι πεποιθήσεις καὶ κατευθύνσεις εἰς τὴν ζωὴν των. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πιστεύει τὸ θαυμάζει, τὸ ἀγαπᾷ καὶ ἐργάζεται διὰ νὰ τὸ κατακτήσῃ. Διὰ τοῦτο καὶ κατώρθωσε νὰ παρακάμψῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα παρουσιάσθησαν καὶ νὰ προχωρίσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ του.

Ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς ἐπιφανεῖς, ἀνετράφη εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν περιβάλλον, ἔδοκίμασε ὅλας τὰς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν κατώρθωσε νὰ κατακτήσῃ τὴν

υπέροχον ψυχὴν του. Αὐτὴ εἶχε δοθεῖ εἰς μίαν ἄλλην ἰδέαν τὴν μοναχικὴν, ἣ ὁποία ἐνῶ δὲν τοῦ ὑπέσχετο οὔτε δόξαν οὔτε τιμὰς, οὔτε ὑλικά ἀγαθὰ, τὸν ἠλέκτριζε καὶ τὸν ἐσαγήνευε. Τὸν εἶχεν ἐλκύσει ἢ ἀπλότης της, τὸν εἶχεν ἐμπνεύσει τὸ μεγαλεῖον της, τὸν εἶχαν συγκινήσει οἱ ἀγῶνες της. Καὶ ἐγκαταλείψας (περιφάνειαν τοῦ βίου καὶ τὰς ἐκ βασιλέως τιμὰς,) ἐνεδύθη τὸ ταπεινὸν μοναχικὸν ἔνδυμα καὶ κατετάγη εἰς τὰς τάξεις τοῦ μοναχισμοῦ. Καὶ ὡς μοναχὸς ὁ Γρηγόριος ἀνεδείχθη ὑπέροχος ἀγωνιστής. Τὸ ὄρος Παπίκιον κατ' ἀρχὰς καὶ ὁ Ἄθως ἀργότερον χρησιμεύουν ὡς τόπος ἀσκήσεως διὰ τὸν Γρηγόριον. Εἰς τὸν Ἄθω ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ἐμπείρου περὶ τὸν μοναχισμὸν καὶ δὴ τὸν μυστικισμὸν Νικηφόρον ἀγωνίζεται διὰ νὰ ἐπιτύχη τὴν τελείωσιν. Ὁπαδὸς τῆς αὐτοσυγκεντρώσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς περισυλλογῆς ἀναδεικνύεται ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους μυστικούς τῆς ἐποχῆς του. Τὸ ἐρημικὸν ἀσκητήριόν του εὑρισκόμενον ἄνωθεν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ τὸ ὁποῖον μέχρι καὶ σήμερον φέρει τὸ ὄνομά του ἔγινε δι' αὐτὸν πνευματικὴ κολυμβήθρα μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεγεννήθη εἰς τὰνάματα τῆς μοναχικῆς ζωῆς. Ἀγωνιζόμενος εἰς τὴν ἀσκησιν προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχη τὴν μυστικὴν ἔνωσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ, διότι κατὰ τὸν Γρηγόριον αὐτὸς εἶναι ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ κυρίως τοῦ μοναχοῦ. Ἐπίστευε δὲ ὅτι τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ μόνον διὰ τῆς αὐστηροῦς ἐσωτερικῆς περισυλλογῆς, τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς ἡσυχίας (τὸ γὰρ τοῦ καλῶς μονάζοντος κελλίον λιμὴν ἐστὶ σωφροσύνης) λέγει ὁ Γρηγόριος.

Παρ' ὅλην τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν Ἄθω δὲν κατόρθωσε νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν. Μετὰ ὀκτὼ ἔτη παραμονὴν μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην καὶ Βέρροϊαν ὅπου ἴδρυσεν τὴν περίφημον Σκήτην τὴν ὀνομαζομένην «φροντιστήριον» ἐντὸς τῆς ὁποίας μαζὺ μὲ ἄλλους μοναχοὺς ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν αὐστηρὰν ἀσκησιν.

Ἡ ἀγάπη του ὅμως πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος δὲν ἐξέλειπε. Ἐξηκολούθη νὰ θερμὴν τὴν καρδίαν του καὶ νὰ ποθῇ τὴν ἡσυχίαν του. Καὶ ὅταν ἀργότερον συνεκλόνησε τὴν Ἱερὰν Χερσόνησον ἡ πολεμικὴ τοῦ ἐκ Καλαβρίας μοναχοῦ Βαρλαάμ, ἐναντίον τῆς περὶ τοῦ (ἀκτίστου φωτὸς θεωρίας) τῶν ἡσυχαστῶν καὶ ἡ

ὅποια ἐπέφερε τόσην ἀναταραχήν, καλεῖται ἀπὸ τοὺς ἡσυχαστὰς ὁ Γρηγόριος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν φοβερὸν ἀντίπαλον τῆς ἰδέας αὐτῆς. Καὶ εἶναι δεῖγμα τῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως τῶν ἡσυχαστῶν τοῦ Ἁθῶ πρὸς τὸν κολοσσὸν τοῦ μυστικισμοῦ.

Ὁ Γρηγόριος εἰς μάτην προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὸν Βαρλαάμ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς πεπλανημένας ἰδέας του. Καὶ ὅταν πλέον εἶδε ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ τίποτε διὰ τῶν λόγων, ἀναλαμβάνει τὸν διὰ τοῦ καλάμου ἀγῶνα ἐναντίον του. Καὶ γίνεται ὁ κύριος συντάκτης τοῦ ἀγιορειτικοῦ τόμου ὑπὲρ τῶν ἡσυχασόντων εἰς τὸν ὁποῖον τονίζει ὅτι (ὅστις τὸ ἐν Θαβωρίῳ τοὺς μαθητὰς περιαιστράψαν φῶς φάσμα λέγει καὶ σύμβολον τοιοῦτο, εἶον γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι, ἀλλ' οὐ· κυρίως εἶναι... σαφῶς ἀντιφθέγγεται ταῖς τῶν ἀγίων δόξαις). Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθοῦσα τὸ 1341 Σύνοδος ἔθεσε τέρμα εἰς τὰς περὶ ἀκτίστου φωτὸς ἔριδας, δικαιοῦσα πλήρως τὸν Γρηγόριον τοῦ Βαρλαάμ αἰτήσαντος συγγνώμης.

Ὁ Γρηγόριος ἀναμφισβητήτως ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας φυσιογνωμίας τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ, εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ὁποίου ἀνεπτύχθη, ἔδρασε καὶ ἐμεγαλοῦργησε. Δικαίως λοιπὸν σεμνύνεται οὗτος διότι εἰς τὰς τάξεις του ὑπῆρξαν τοιοῦτοι ἀγωνισταί.

Περισσότερον ὅμως σεμνύνεται ὁ ἀγιορειτικὸς μοναχισμὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε μαθητὴς κατ' ἀρχὰς καὶ ἀρχηγὸς ἔπειτα ὡς Προῶτος τοῦ Ἁγίου Ὁρόου καὶ χάριν τοῦ ὁποίου ἀπεδύθη εἰς σκληροὺς ἀγῶνας.

Ἄραγε θὰ ἀναφανοῦν καὶ πάλιν εἰς τὰς τάξεις του τοιοῦτοι ἀγωνισταί ;

Ἄρχιμ. Ναθαναὴλ Λαυριώτης

Σχολόρχης Ἀθωνιάδος

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Μάρκος, ὁ ἐπικαλούμενος Ἀσκητής, ἔζησε κατὰ τὸ πρῶτον ἡμῖν τοῦ 5ου αἰῶνος, διατελέσας μαθητῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν τῶν θεωρητικῶν Πατέρων τῆς Ἀνατολῆς, συγγραψάμενος πλείστας πνευματικὰς πραγματείας, ἐξ ὧν σώζονται 200 κεφάλαια «περὶ πνευματικοῦ νόμου», «περὶ τῶν ἐξ ἔργων οἰομένων δικαιοῦσθαι», ἢ «πρὸς Νικόλαον Μονάζοντα» μακρὰ ἐπιστολή, καὶ ἕτεροι λόγοι, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κατωτέρω, δι' οὗ ὁ ὅσιος πατὴρ ἀναλύει διεξοδικῶς τὰ αἷτια τῆς ποικίλης μορφῆς πειρασμῶν, ὁμαδικῶν τε καὶ ἀτομικῶν.

Ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴν μνήμην τοῦ Ὁσίου Μάρκου τοῦ Ἀσκητοῦ τὴν 8ην Μαρτίου «τοὺς ἀσκητικοὺς αὐτοῦ ἀγῶνας, τὸ ἐν λόγοις σοφόν, καὶ τὴν ἀνωθεν αὐτῷ δοθεῖσαν χάριν τῶν θαυμάτων ἀνακηρύττουσα» — ὡς σημειοῖ εἰς τὴν «Φιλοκαλίαν» ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης.

Τὴν πραγματείαν ταύτην ἀντέγραψεν ἀδελφός τις ἕνεκεν τῆς ἰδιαιτέρας σημασίας, τὴν ὁποίαν ἀποκτᾷ ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐποχῇ, καθ' ἣν ὑφιστάμεθα ἀλεπαλλήλους Ἐθνικὰς συμφορὰς κυρίως διὰ σεισμῶν, πρὸς διαφώτισιν τῶν πλανωμένων ἐκείνων χριστιανῶν, οἵτινες θεωροῦν τὰς ἐπερχομένας θλίψεις ὡς τυχαῖα ἢ κατὰ συνθήκην συμβάντα, ἐπὶ τῶν ὁποίων τάχα ὁ Θεὸς οὐδένα ἀσχεῖ ἔλεγχον.

Ἐκτὸς τοῦ κύρους ὅπερ κέκτηται, διὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ συγγραφέως, ἡ πραγματεία αὕτη, καθίσταται ἐπὶ πλέον καὶ τελείως ἀπρόσβλητος ὡς θεμελιουμένη ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, τὸ ὁποῖον ἀνακεφαλαιοῖ ἡ ἁγιωτάτη Ἐκκλησία μας εἰς τὰς ἱερὰς δέλτους τοῦ Μ. Εὐχολογίου.

Ἐπὶ δύο οὐσιωδῶν θέσεων στηρίζεται ὁ πνευματικὸς νόμος τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου. Ἐπὶ τῆς «ἐξ ἀγάπης ἀναδοχῆς», καὶ τῆς «ἀπὸ κακίας ἀναδοχῆς» Ὅταν δηλαδὴ κάμνωμεν τὸ ἀγαθὸν ἀκο-

λουθει, κατὰ θεϊαν Δικαιοσύνην, ἢ ἀνάλογος θλίψις, καθ' ὃν τρόπον περιγράφεται εἰς τὴν πραγματείαν. Ὡσαύτως δὲ ὅταν κάμνωμεν τὸ κακὸν ἐλέγχονται ἡμῖν διάφορα δεινὰ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν. Τὸ ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ κακὸν δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τὰ ἔργα καὶ τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς διαλογισμούς, δυνάμει τῶν ὁποίων ἢ κολαζόμεθα ἢ ἀμοιβόμεθα ἐν τῇ μελλούσῃ Κρίσει.

Δύο ἐκφραστικώτατα, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς λειτουργίας τοῦ πνευματικοῦ νόμου, χωρία εὐρίσκουν πλήρη τὴν ἐφαρμογὴν τῶν. Τὸ Ἀποστολικόν, «εἰ ἢ ἡμῶν ἀδικία, Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν;» Καὶ τὸ προφητικόν, «Υἱέ μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει· μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται».

Ὁ πνευματικὸς νόμος, ὡς ἀποδεικνύει ὁ «Ὁσιος πατήρ, λειτουργεῖ μετὰ καταπληκτικῆς ἀκριβείας, λανθάνων τοῖς πολλοῖς διὰ τὴν ἑαυτοῦ λεπτότητα, διὰ τὴν ἣν πάσχομεν λήθην τῶν οἰκείων κακιῶν, διὰ τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν προσοχῆς ἐπὶ τῶν ἐκδηλώσεών του.

Ὁ εἰς ἀσύλληπτον, δι' ἡμᾶς, βαθμὸν ἀγαπῶν τὴν ἡμετέραν φύσιν Πανάγαθος Θεός, διὰ τῶν θλίψεων τὰς ὁποίας στέλλει πραγματεύεται πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως τὴν σωτηρίαν μας. Δυστυχῶς ὅμως δὲν τὸ ἐννοοῦμεν αὐτό, παρ' ὅτι ἡ παρουσία τῆς Θείας Προνοίας ἐξαγγέλεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ αἱ θεόπνευστοι Γραφαὶ πιστοποιοῦν, ὅτι «ὅσα προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη». Διὸ καὶ ἀποροῦμεν...

Ἄλλ' ἅς ἀνοίξωμεν τὸ βιβλίον τοῦ δικαίου Ἰὼβ διὰ νὰ ἀκούσωμεν ἕνα μεγαλοπρεπῆ ὕμνον εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Θεόν. Ἄς ἀκούσωμεν τοῦ Κυρίου λέγοντος, ὅτι «οὔτε φύλλον δένδρου δὲν πίπτει ἄνευ θελήματος αὐτοῦ», ὅτι «καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ἠριθμημέναι εἰσιν», καὶ προλέγοντος τὰ ἐπελθόντα καὶ ἐπερχόμενα δεινὰ, «σειμοὺς κατὰ τόπους, λιμοὺς καὶ λοιμοὺς...» «Ὅ, τι προλέγεται ὅτι ἀναποφεύκτως θὰ γίνῃ, σημαίνει ὅτι τοῦτο εὐρίσκειται ἐντὸς τῆς Θείας Προνοίας, ὡς γεγονὸς ὅπερ οἰκονομεῖ ἡ Θεία Πρόνοια, ὡς σημεῖον, ὅπερ στέλλεται ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ὡς κάτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει,

τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει οὐδεμίαν αἰτιώδη σχέσιν, οὔτε μὲ τὰ ἀνθρώπινα βουλευμάτα, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ τὰς ἀλόγους ἰδιοτροπίας τῆς ἀλόγου φύσεως. Ἐμφανίζεται δὲ ἀπ' εὐθείας ὡς ἐκπορευτὸν τῆς Θείας Βουλῆς, μὲ ἐπιβολὴν κυριαρχικὴν, καὶ ἐλεγχόμενον παντοδυνάμως μέχρι λεπτομερείας.

Ὁ Κύριος ἔθηκε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου τὰ πάντα, ἐγένετο ἄνθρωπος δι' αὐτόν, καὶ διὰ τὴν ψυχὴν του «Χριστὸς κατὰ καιρὸν ἀπέθανε». «Οὐκ ἔρῃ τόσον μανικὸς ἔραστής τῆς ἑαυτοῦ ἔρωμένης, ὅσον ὁ Θεὸς μετανούσης ψυχῆς». Ἡ Θεία Πρόνοια εἶναι ἄρα ἀνθρωποκεντρικὴ. Ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸ πᾶν ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ θὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ ἔρμαιον εἰς τὰς ἰδιοτροπίας μιᾶς ἀνυποτάκτου φύσεως; Τὰ πάντα δὲν «ὑπακούει τῷ προστάγματι αὐτοῦ;» Πόσον μακρὰν ἡμῶν εὐρίσκεται ὁ πανταχοῦ παρὼν Θεός, ἐφ' ὅσον ἀκούει τοὺς μυχίους στεναγμούς μας καὶ τὰς ἰκεσίας μας; «Ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε φιλαφήσειαν καὶ εὔροιεν, καὶ οὐ μακρὰν ἑνὸς ἐκάστου ὑπάρχοντα». «Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καὶ ἔσμεν».

Πόση λοιπὸν λογικὴ ἀσυνέπεια ὑπάρχει εἰς τὴν ἄπιστον ἀντίληψιν, ὅτι οἱ σεισοὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὸν Θεόν; «Ὁ δημιουργῶν Θεὸς εἶναι ἅμα Θεὸς συντηρῶν». «Μετὰ τὸ δόγμα τῆς δημιουργίας ἔπεται τὸ δόγμα τῆς Προνοίας. «Ὁ στέργων τὸ πεπρωμένον καὶ τὴν τύχην, δὲν πιστεύει ἀληθῶς τὸν Θεόν,» λέγει ἀπολογητὴς τις τοῦ χριστιανισμοῦ.

Καταστρέφει ὁ Ἐγκέλαδος ὀλοκλήρους πόλεις, βυθίζει εἰς πένθος ἑκατομμύρια πιστῶν ἐρήμην τοῦ Θεοῦ!! Βαθεῖς γόοι θερμαὶ προσευχαὶ καὶ δεήσεις ἀνέρχονται εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ καὶ Αὐτὸς οὐδὲν δύναται νὰ προσφέρῃ! Αἱ «μετασεισμικαὶ δονήσεις» συμπληροῦν τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς, καὶ ὁ Θεὸς ἀδυνάτεϊ νὰ συγκρατήσῃ τὰς μεταθέσεις γεωδῶν στρωμάτων εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς! Πόσον μωρὰ εἶναι ἡ ἀπιστία!.

«Οἱ ταῖς τῆς Προνοίας ἡνίας ἀπιστοῦντες, καὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς κόσμον ἡνιόχου δίχα μετὰ τοσαύτης ἁρμονίας καὶ τάξεως φέρεσθαι λίαν ἀνοήτως ἰσχυριζόμενοι, εἰσκένοι μοι δοκοῦσιν, ὥσπερ ἄντις ἐν νηϊ καθήμενος, καὶ τὸ πέλαγος διαπεραιούμενος καὶ τὸν κυβερνήτην ὄρων τῶν οἰάκων ἐπειλημμένον, καὶ τὰ πηδάλια πρὸς χρεῖαν κινοῦντα καὶ νῦν μὲ τὸ δεξιὸν φέ-

ροντα, νῦν δὲ τὸ εὐώνυμον μεταφέροντα, καὶ τὸ σκάφος πρὸς οὓς ἄν ἐθέλη λιμένας ἰθύνοντα, ἄρνοιτο προφανῶς οὕτω ψευδόμενος, καὶ ἄντικρυς τῇ ἀληθείᾳ μαχόμενος, καὶ μήτε κυβερνήτην ἐπὶ πρύμνης ἑστᾶναι, μήτε πηδάλια τὸ σκάφος ἔχειν, μήτε τῇ κινήσει τῶν οἰάκων ἰθύνεσθαι, ἀλλ' αὐτόματον φέρεσθαι, καὶ τῆς τῶν κυμάτων περιγίνεσθαι ρύμης, καὶ τῇ τῶν πνευμάτων ἐμβολῇ διαμάχεσθαι, καὶ μήτε ναυτῶν ἐπικούρων δεῖσθαι, μήτε κυβερνήτου, τὸ κοινῇ συμφέρον τοῖς ἐρέταις προστάττοντος, ἔναργῶς γὰρ οὗτοι, καὶ λίαν προφανῶς τῶν ἀπάντων δεσπότην ὄρωντες ἦν ἐποίησε κτίσιν ἰθύνοντα, καὶ πάντα ἐν ρυθμῷ καὶ τάξει ἄγοντά τε καὶ φέροντα, καὶ τὴν ἁρμονίαν ἐκάστω τῶν γινομένων ἐμπρέπουσαν, κάλλος ὁμοῦ καὶ χρεῖαν ἐν ἀπάσῃ θεωροῦντες τῇ κτίσει, καὶ ἐν ἐκάστω δὲ μορίῳ ταύτης ἄμφω ταῦτα διαλάμποντα, ἐκόντες τυφλώττουσι, μᾶλλον δὲ ὄρωντες ἀναισχυντοῦσι, καὶ τὰ δῶρα τῆς προνοίας λαμβάνοντες, οἷς λαμβάνουσι λοιδοροῦνται, καὶ δι' ὧν ἀπολαύσουσι, τῷ κηδεμονί πολεμοῦσιν».

Ταῦτα διαζωγραφεῖ παραστατικώτατα εἰς τὸν β'. περὶ Προνοίας λόγον του ὁ σοφώτατος Ἐπίσκοπος Κύρου Θεοδώρητος.

Ἄλλὰ θὰ ὑποτάξωμεν τὴν πτωχὴν καὶ ἐπληρομένην γνῶσιν μας εἰς τὴν ἀθθεντίαν τῶν Ἁγίων Γραφῶν, εἰς τὸ κῦρος τῶν Πατέρων, εἰς μίαν ἀπλήν, ἀλλ' εὐσεβῆ λογικὴν; Θὰ δυνηθῶμεν νὰ διῶμεν ὅπισθεν τῶν προσωπικῶν καὶ κοινωνικῶν πειρασμῶν, τὸν δάκτυλον τῆς Θείας Προνοίας, διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τῆς πικρίας καὶ τὴν ἀγανάκτησιν κατ' ἀνευθύνων ἀδελφῶν, οἵτινες τίθενται εἰς τὴν πορείαν τοῦ βίου μας ὡς ἀσυνείδητα ὄργανα τῆς Θείας Ἀγάπης, ὡς καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἄλλωστε;

Ἰδίως οἱ ὑπὸ τῶν σεισμῶν δοκιμασθέντες, δι' οὓς κυρίως δημοσιεύεται ἡ πραγματεία τοῦ θεοφόρου Ἀββᾶ Μάρκου τοῦ Ἀσκητοῦ, θὰ αἰσθανθοῦν τὴν «ἐν ράβδῳ» ἐπίσκεψιν τοῦ «ἐπιβλέποντος ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιοῦντος αὐτὴν τρέμειν»;

Τὸ ὅτι κατεστράφησαν ὀλόκληροι πόλεις, τὴ σημασίαν δύναται νὰ ἔχη πρὸς τῆς ψυχικῆς ὠφελείας, ἡ ὁποία ἔξικνεῖται μέχρις αὐτῆς τῆς αἰωνιότητος; Ὁ Ἅγιος Ἀύγουστίνος, εἰς μίαν ἐπιδρομὴν βασβαρικὴν εἰς τὴν Ἰπλῶνα, ἧς ἦτο Ἐπίσκοπος, κατ' ἦν προσεκαλεθῆσαν μεγάλαι καταστροφαὶ καὶ δηώσεις, ἔλεγεν ὅτι,

«εἶναι ταπεινὸν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ κατακρήμνις ξύλων καὶ λίθων, καὶ ὁ θάνατος θνητῶν ἀνθρώπων ἀποτελεῖ μέγιστον κακόν». Ἄπέβλεπεν ὁ Ἅγιος εἰς τὰς Ψυχάς. Ἐὰν οἱ σεισμοπαθεῖς ἀδελφοὶ οἰκιοῦντο τὸ πνεῦμα τοῦ ἱ. Αὐγουστίνου, ἔπεται ὅτι ὅσα ἐν τῷ παρόντι γράφονται εἶναι περιττά, καὶ χαρὰ μεγάλη γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ.

Ἄλλ' εἶδον εἰς τὴν «κατακρήμνισιν ξύλων καὶ λίθων» τὸ θεῖον Ἔλεος, διὰ νὰ εἴπουν μὲ τὸν ποιητὴν, «εὐχαριστῶ τὴν καταστροφὴν ποὺ μὲ ὑψοῖσεν ὡς Ἐσένα· εὐλογημένες νᾶναι οἱ ἀποτυχίες ποὺ μ' ἔκαναν ν' ἀκούω τὸν ἔσπερινό; Ἡ θὰ γογγύσουν γινόμενοι καὶ ἀχάριστοι πρὸς τὴν εὐεργετικὴν ἐπίσκεψιν, αὐξάνοντες τὴν εὐθύνην;

Διησθάνθησαν ἄραγε τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, καὶ μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια θὰ προσηυχήθησαν μὲ τὸν εὐσεβῆ μουσουργὸν λέγοντες «Πλησιέστερά Σου Θεέ μου .. ; Τέλος, «τὸ χάσμα π' ἄνοιξ' ὁ σεισμὸς ἐγέμισ' ἄνθια»;... Τὰ ἄνθια τῆς Μετανοίας καὶ τῆς Ἀγάπης;...

Ἅγιος Βασίλειος

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΙΝΟΥ· ΒΙΒΛΙΟΝ Γ'. ΥΠΟΘΕΣΙΣ λγ'.

Τίς ἡ τῶν πειρασμῶν αἰτία, καὶ τίς ἡ ἐκ τούτων
ὠφέλεια καὶ τίς ἡ διαφορά.

ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΜΑΡΚΟΥ

Ἄδελφοί, οὐδὲν τῶν συμβαινόντων πειρασμῶν ἐκάστῳ ἀδί-
κως ἐπέρχεται· ἀλλὰ πάντα κατὰ δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ· τῶν
μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων κακῶν πασχόντων, τῶν δὲ ὑπὲρ τῶν τοῦ
πλησίον, λέγει ἡ Γραφή· εἰς κόλπον ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἀδί-
κοις· παρὰ γὰρ Κυρίου πάντα τὰ δίκαια· καὶ πάλιν, πάντα τὰ
ἔργα Κυρίου μετὰ δικαιοσύνης· καὶ ὁ σπείρει ἕκαστος τοῦτο καὶ
θερίσει. Τοῦτο τὸ φρόνημα ἔχων καὶ ὁ Ἅγιος Δαβίδ, ὑπὸ τοῦ
Σαμεεὶ θλιβόμενος κελεύσει Θεοῦ, διὰ ἰδίαν αἰτίαν ὁμολόγει θλί-
βεσθῆναι, τοῦτο καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ φανεροποιῶν ἔλεγεν· «ἔγνων
Κύριε ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρίματά σου καὶ ἀληθεία ἐταπείνωσάς
με. Καὶ πάλιν, ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με, ἐκωφώθην καὶ οὐκ

ἤνοιξα τὸ στόμα μου ὅτι σὺ ἐποίησας». Καὶ Ἑσαΐας δὲ καὶ Ἱερεμίας, Ἰεζεκιήλ τε καὶ Δανιήλ καὶ οἱ λοιποὶ Προφῆται, τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι τὰ μέλλοντα θλιβερὰ κατὰ τὴν ἐκάστου ἁμαρτίαν ἐπέρχεσθαι αὐτοῖς προεφήτευσον, ἅμα καὶ τὰς αἰτίας τῆς ἐπιφορᾶς δηλώσαντες. Φησὶ γάρ· ἀνθ' ὧν ἐλάλουν τάδε, καὶ ἐποιοῦν τάδε, ἐπέλθη αὐτοῖς τάδε, καὶ τάδε· τελείου γὰρ ἀνδρὸς ἐστὶν τὸ διακρίνειν καὶ κατανοεῖν τὰς ἐπερχομένας ζημίας καὶ βλάβας ἐκ τῶν πειρασμῶν· εἰ δὲ τὰ φανερὰ εἰσι δυσκολογῆτα, πολλῷ μᾶλλον τὰ ἐνθυμήματα.

Ἡμεῖς δέ, τὸ πλεῖστον τῆς ἑαυτῶν κακίας ἀγνοοῦντες, ταρασσόμεθα ἐν ταῖς ἐπιφοραῖς (αἰφνιδίως γενομέναις συμφοραῖς καὶ πειρασμοῖς) γνωσόμεθα οὖν ὡς λογικοί, ὅτι πρὸς τὴν ἡμῶν ὠφέλειαν ἐπιτρέπει ὁ Κύριος τὰς ἐρχομένας εἰς ἡμᾶς βλάβας καὶ συμφορὰς· καὶ πολλὰ καλὰ δι' αὐτῶν ἐν ἡμῖν ἐργάζεται. Πρῶτον, εὔρεσιν τῶν κρυπτῶς ἡμᾶς κατεχουσῶν φαύλων ἐννοιῶν· μετὰ τὴν τούτων εὔρεσιν, καὶ ταπεινοφροσύνην προστίθησιν ὀληθινήν, καὶ ἀσχημάτιστον· εἶτα τῆς ματαιᾶς οἰήσεως ἀποκάλυψιν κατὰ τὸ γεγραμμένον· «διέκνυσαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ὅπως ἂν ὀξολοθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.»

Ἐὰν οὖν τὰς ἐπιφορὰς, μὴ μετὰ πίστεως καὶ εὐχαριστίας ὑπομένωμεν, τὴν ἐγκεκρυμένην κακίαν εὔρεῖν οὐδυνάμεθα· ταύτης δὲ μὴ εὔρεθείσης, οὔτε τοὺς ἐνυπάρχοντας φαύλους λογισμούς, ἀπορρίψαι δυνάμεθα, οὔτε τῶν προγεγεννημένων ἰλασμὸν ζητῆσαι, οὔτε περὶ τῶν μελλόντων ἀσφάλειαν δεῖξασθαι· πλὴν πρέπει νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι αἱ ἐπιφοραὶ καὶ οἱ ἔλεγχοι, τὰς αἰτίας εἰς τὸ φανερὸν οὐκ ἐξομοιοῦνται· κατὰ δὲ τὸ πνευματικόν, πᾶσαν ἀποσώζουσι δικαιοσύνην. Τοῦτο δὲ καὶ διὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς γινῶναι δυνάμεθα· νῆ γὰρ οἱ ὑπὸ τοῦ πύργου τοῦ Σιλωὰμ ἀποθανόντες, ἐτέροις πύργον ἐλικατέσεισαν; (κατεκρήμνισαν;) καὶ οἱ ἀπαχθέντες εἰς μετόνοιαν ἐν Βαβυλῶνι (οἱ αἰχμαλωτισθέντες) ἑβδομήκοντα ἔτη, ἄλλους τινὰς αἰχμαλώτους ἔλαβον μετόνοιαν; οὐχ οὕτως εἰσιν αἱ παιδευτικαὶ συμβάσεις, (τιμωρίαι) ἀλλὰ καθὼς οἱ στρατιῶται, ὅταν φοραθῶσιν ἁμαρτήσαντες, τιμωροῦνται μὲν, ἀλλ' οὐχὶ τὰ ὅμοια, ὅσα κακὰ διέπραξαν, οὕτω καὶ πάντες παιδευόμεθα διὰ τῶν ἐπερχομένων, καταλλήλως μὲν καὶ ἀρμοζόντως πρὸς μετόνοιαν, οὐχ ὁμοιοτρόπως δέ, οὐδὲ ἐν τῷ

αὐτῷ καιρῷ (ἐν ᾧ ἁμαρτάνομεν) οὐδὲ διὰ τῶν αὐτῶν πραγμάτων. Καὶ τοῦτο ἔστιν ὅπερ φέρει (ἢ ὀδηγεῖ) τοὺς πολλοὺς εἰς ἀπιστίαν τῆς τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνης, ἢ τοῦ καιροῦ μετάθεσις καὶ ἢ τῶν ἐπιφορῶν ἀνομοιότης.

Ἑρώτησις : Οὐκοῦν (λοιπὸν) ἐπειδὴ πολλὰ ἡμῖν ἐπέρχονται θλιβερὰ πράγματα, τοῦτο μὲν δι' ἀνθρώπων, φθονούντων, καταλαλούντων, διαβαλλόντων, συκοφαντούντων, κολακευόντων, πλανώντων, ἀποστερούντων, σκανδαλιζόντων, καταφρονούντων, μισούντων, πολεμούντων, τυπτόντων, ἐπηρεαζόντων, διωκόντων, καὶ ὅσα ἀνθρώποις παρὰ ἀνθρώπων ἐπέρχεται, ἢ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου σώματος, σφριγῶντος, πολεμοῦντος, ἀνάπαύσεις ζητοῦντος, ποικίλοις νοσήμασι περιπίπτοντος, ἢ καὶ τὰ ἐκτὸς τούτων συμβαίνοντα δῆγματα κυνῶν, ἢ ἰοβόλων, ἢ σαρκοβόρων θηρίων. Πρὸς τούτοις, λιμοί, λοιμοί, σεισμοί, παγετοί, καύσωνες, γῆρας, πενία, μόνωσις καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Τοῦτο δὲ διὰ τῶν πνευμάτων τῆς πονηρίας, πρὸς ἃ τὴν πάλιν ἡμῶν ὁ Ἀπόστολος ἐφάνερωσε, τὰς πράξεις ἡμῶν καὶ τοὺς λόγους ἐπιτηρούντων, δι' ὧν ἀκολουθῶς καὶ τοὺς λογισμοὺς οἴους εἶναι καταστοχάζονται. Ἐὰν λοιπὸν ὁ αὐτεξούσιος ἡμῶν νοῦς, δὲν συγκατατεθῆ εἰς τὰς αἰφνιδίως ἐπερχομένας δοκιμαστικὰς προσβολὰς, καὶ δὲν κάμει λογισμοὺς ἀμφιρόπους, ἀφίνων τὴν πνευματικὴν του πρὸς Θεὸν ἐλπίδα, τότε οὔτε λόγοι προφέρονται οὔτε πράξεις ἀνακινουῦνται. Φανέρωσον ἡμῖν τὰς αἰτίας, ἵνα ὄντως πιστεύσωμεν ὅτι ὑπεύθυνοι τῶν ἐπιφορῶν ἐσμέν, καὶ ὀφείλομεν ὑπομένειν τὰ ἐπερχόμενα θλιβερὰ, ἵνα μὴ ἐν τῇ Κρίσει, οὐ μόνον ὡς ἁμαρτωλοί, ἀλλ' ὡς καὶ τὴν ἴαριν μὴ προσδεξάμενοι, βαρύτεραν ἔξομεν τὴν Κόλασιν.

Ἀπόκρισις : Πάσης συμβάσεως αἰτία ἐστὶν ὁ ἐκάστου λογισμὸς. Εἶχον δὲ εἰπεῖν ὅτι καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις· ἐπεὶ δὲ ταῦτα πρὸ ἐννοίας οὐ προέρχονται, τούτου χάριν τὸ πᾶν τοῖς λογισμοῖς ἐπιγράψομαι. Τοῦ λογισμοῦ οὖν προηγουμένου, λοιπὸν καὶ αἱ πράξεις παρέχουσιν ἡμῖν τὴν εἰς ἀλλήλους κοινωνίαν· δύο δὲ εἰσὶν οἱ τρόποι τῆς κοινωνίας· εἰς ἀπὸ ἀγάπης, καὶ εἰς ἀπὸ κακίας, διὰ δὲ τῆς κοινωνίας ὡς οὐκ οἶδαμεν ἀλλήλους ἀναδεχόμεθα, ταῖς δὲ ἀναδοχαῖς αἱ ἐπιφοραὶ ἀκολουθοῦσι καθὼς φησὶν αἱ Γραφαί. Ὁ ἐγγυῶμενος τὸν ἑαυτοῦ φίλον, ἐχθρῷ

παραδίδωσι τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα· οὕτως ἕκαστος οὐ μόνον ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰ ἐπερχόμενα φέρει, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ πλησίον, ἐφ' οἷς αὐτόν ἀνεδέξατο.

Ἑρώτησις: Ἄξιοῦμεν μαθεῖν τὸν ἕνα τρόπον τῆς ἀναδοχῆς, (ἀναλήψεως εὐθύνης) μάλιστα δὲ τὸν ἀπὸ κακίας γινόμενον

Ἀπόκρισις: Ἡ ἀπὸ κακίας ἀναδοχή, ἀκούσιός ἐστιν οὕτω δὲ συμβαίνει. Ἀναδέχεται τοὺς πειρασμοὺς ὡς οὐ θέλει, ὁ ἀποστερωὼν τοῦ ἀποστερουμένου· ὁμοίως ὁ συκοφαντῶν, τοῦ συκοφαντουμένου· ὁ πλεονεκτῶν, τοῦ πλεονεκτουμένου· ὁ καταπονῶν, τοῦ καταπονουμένου· ὁ καταλαλῶν, τοῦ καταλαλουμένου, καὶ ἵνα μὴ καθ' ἕν λέγω, πᾶς ὁ ἀδικῶν, τοῦ ἀδικουμένου ἀναδέχεται τοὺς πειρασμοὺς· τούτοις δὲ μαρτυρεῖ ἡ Γραφὴ λέγουσα· δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ἀσεβῆς. Καὶ πάλιν· ὁ ὀρύσσων βόθρον τῷ πλησίον, ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν· καὶ ὁ κυλίων λίθον, ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει· εἰ οὖν ἡ ἡμῶν ἀδικία, Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι κατὰ τὸν Ἀπόστολον, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν τοῖς μὴ παιδευομένοις διὰ τῶν ἐπιφορῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ταύτας ἀγριαινομένοις; (ἐκθηριουμένοις;) μὴ γένοιτο.

Ἑρώτησις: Δόξα σοι ὁ Θεός, ταῦτα οὕτως ἔχειν πιστεύομεν δι' ἀκολουθίας ἐπακούσαντες (τὴν ἀλληλοσυνέχειαν ἀκούσαντες). Λοιπὸν εἰπέ ἡμῖν καὶ τὴν ἐξ ἀγάπης ἀναδοχὴν.

Ἀπόκρισις: Ἐξ ἀγάπης ἀναδοχὴ ἐστίν, ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς παρέδοκεν ἡμῖν· πρῶτον ἰασάμενος ἡμῶν τὰς ἀσθενείας τῆς ψυχῆς, εἶτα θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν· αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Κόσμου· τὴν φύσιν καθαρὰν ἀποκαθιστῶν (τῶν ἀνθρώπων) τοῖς βεβαίως αὐτῷ πιστεύουσιν· θανάτου λύτρωσιν παρεχόμενος· θεοσέβειαν παραδιδούς εὐσεβειαν διδάσκων· ὑπὲρ ἀγάπης κακοπαθῶν ἕως θανάτου· ὑποδεικνύων τὴν ἐν τούτοις ὑπομονήν, διὰ τῆς τοῦ πνεύματος παρουσίας, χαρισάμενος ἡμῖν τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ· «ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη.» «Διὸ καὶ τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν πειρασμοὺς ἀναδέχεται· ὄνειδιζόμενος, μυκτηριζόμενος, συκοφαντούμενος, ῥαπιζόμενος, δεσμούμενος, παραδιδόμενος, κολαφιζόμενος, ὄξος καὶ χολὴν ποτίζόμενος. Καὶ τί πλέον εἶπω; ἤλοις καταπειρώμενος (διατρυνού-

μενος) καὶ σταυρούμενος, καὶ λόγῃ νυσσομένου (κεντούμενος). Οὕτως ἡμῖν διὰ σαρκὸς καὶ πνεύματος ἐπικοινωνήσας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάθη δεξάμενος, πάλιν τοῖς ἰδίοις παραδέδωκε τὸν νόμον τοῦτον. Ἀποστόλοις, Προφήταις, Πατράσι, Πατριάρχαις· τοὺς μὲν, προδιδάξας διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῖς δέ, ὑποδείξας διὰ τοῦ ἀχράντου σώματος· ταύτην τὴν ἀναδοχὴν ἐμφαίνων (φανερῶν) ἔλεγε· «μὴ φοβεῖσθε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν Κόσμον· καὶ πάλιν· ἐγὼ ὑπὲρ αὐτῶν ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ· καὶ πάλιν· μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει· ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ». Ὅθεν καὶ ὁ Ἅγιος Παῦλος μιμούμενος τὸν Κύριον ἔλεγε· νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασι μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἔστιν ἡ Ἐκκλησία, καὶ αὐτὸς τὴν ἐξ ἀγάπης ἀναδοχὴν αἰνιττόμενος.

Βούλει σαφέστερον ἐπιγνῶναι, πῶς ἡμῖν πάντες οἱ Ἀπόστολοι δι' ἐννοίας, καὶ λόγου, καὶ πράξεως ἐκοινωνήσαν, καὶ διὰ τῆς Κοινωνίας, τοὺς ἡμῶν ἀνεδέξαντο πειρασμούς; διὰ μὲν ἐννοίας, τὰς γραφὰς ἡμῖν διανοίγοντες· τοὺς προφήτας παρατιθέμενοι· τῷ Χριστῷ πιστεύειν ὡς λυτρωτῇ πείθοντες, λατρεύειν αὐτῷ, ὡς κατὰ φύσιν υἱῷ Θεοῦ πληροφοροῦντες ὑπὲρ ἡμῶν προσευχόμενοι, δακρύοντες, ἀποθνήσκοντες, καὶ ὅσα τῆς πιστῆς ἐστὶν ἐννοίας· διὰ δὲ λόγων παρακαλοῦντες, νουθετοῦντες, ἐπιτιμῶντες ἐλέγχοντες τὴν ὀλιγοπιστίαν ἡμῶν, ὀνειδίζοντες, τὴν ἀγνωσίαν ἡμῶν ἐπισκώπιοντες, τὴν εὐσέβειαν ἀνακηρύττοντες, τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντες, τὴν κακοπιστίαν ἀνακόπτοντες ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ τόπῳ καὶ πράγματι· τῷ ψεύδει μὴ συντιθέμενοι, τῷ καυχωμένῳ κατὰ σάρκα μὴ συνομιλοῦντες, κενδοδόξῳ μὴ συνδιατριβόντες· ἀλαζόνα μηδύλως καταπτήσσοντες, πονηρευόμενον ἐξουθενοῦντες, τοὺς ταπεινοὺς προσιέμενοι, τοὺς εὐλαβεῖς οἰκειούμενοι, καὶ ἡμᾶς τὰ αὐτὰ ποιεῖν διδάξαντες· διὰ δὲ πράξεως διωκόμενοι, μυκτηριζόμενοι, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακοχούμενοι, φυλακίζόμενοι, ἀποκτενόμενοι, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἔπαθον ὑπὲρ ἡμῶν, οὕτω δὴ οὖν διὰ τῆς Κοινωνίας, ἀνεδέξαντο ἡμῶν τοὺς πειρασμούς· «εἴτε γάρ φησι θλιβόμεθα, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας». Τὸν νόμον οὖν

κεκτηῖσθαι ἀρετὴν ἐκτὸς θλίψεως· ἀδόκιμος γὰρ ἔστι διὰ τὴν ἄνεσιν πάσης ἀκουσίου θλίψεως, ἀναλαγίζου τὴν ἔκβασιν, καὶ εὐρήσεις ἐν αὐτῇ ἁμαρτίας ἀναίρεσιν. Διὰ θλίψεως τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις ἠτοιμάσται· ὁμοίως καὶ τὰ κακὰ διὰ Κενοδοξίας καὶ ἡδονῆς. Εἴ τις προφανῶς ἁμαρτάνων, καὶ μὴ μετανοῶν, οὐδὲν ἔπαθεν ἕως ἐξόδου, τούτου νόμιζε ἀνήλεων εἶναι τὴν Κρίσιν ἐκεῖ· ὥσπερ τοὺς κακοσίτους, ἀψίνθιον ὠφελεῖ τὸ πικρότατον, οὕτω τοῖς κακοτρόποις, κακὰ πάσχειν συμφέρει· τοὺς μὲν γὰρ εὐεκτεῖν (ὑγιαίνειν) τοὺς δὲ μετανοεῖν, παρασκευάζει τὰ φάρμακα· ἐὰν μὴ θέλης κακοπαθεῖν, μηδὲ κακοποιεῖν θέλε· διότι τοῦτο ἐκείνῳ ἀπαραβάτως ἀκολουθεῖ· «ὁ γὰρ σπείρει ἕκαστος, τοῦτο καὶ θερίσει»· ἐκουσίως τὰ φαῦλα σπείροντες, καὶ ἀκουσίως θερίζοντες, τὴν δικαιοκρισίαν τοῦ Θεοῦ ὀφείλομεν θαυμάζειν· ὁ μὴ αἰρούμενος τοὺς ὑπὲρ ἀληθείας πόνους ἐκουσίως, ὑπὸ τῶν ἀκουσίων χαλεπωτέως παιδεύεται. Ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ποιῶν αὐτὸ κατὰ δύναμιν, διὰ μικρῶν πόνων, τοὺς μεγάλους ἐκφεύξεται· μὴ πᾶσαν θλίψιν ἐπέχεσθαι τοῖς ἀνθρώποις δι' ἁμαρτίας νόμιζε· εἰσὶ γὰρ εὐαρεστοῦντες καὶ πειραζόμενοι· γέγραπται γάρ, ἄσεβεῖς καὶ ἄνομοι ἐκδιωχθήσονται, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐν Χριστῷ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς διωχθήσονται.

Ὁ τὸν Δεσπότην τιμῶν, ποιεῖ τὰ κελευόμενα· σφαλεῖς δὲ ἢ παρακούσας, ὑπομένει ὡς ἴδια τὰ ἐπερχόμενα· φιλομαθῆς ὢν, γίνου καὶ φιλόπρονος· ἢ γὰρ ψιλὴ γνῶσις, φυσιοῖ τὸν ἄνθρωπον. Οἱ ἀπροσδοκῆτως ἡμῖν συμβαίνοντες πειρασμοί, οἰκονομικῶς ἡμᾶς φιλοπόνους, διδάσκουσι καὶ μὴ βουλομένους εἰς μετάνοιαν ἔλκουσιν· αἱ ἐπερχόμεναι θλίψεις τοῖς ἀνθρώποις, τῶν ἰδίων κακῶν εἰσὶν ἔκγονα· ἐὰν δὲ αὐτὰς διὰ προσευχῆς ὑπομείνωμεν, εὐρίσκομεν πάλιν ἀγαθῶν πραγμάτων ἐπιφορὰν· σημεῖον γνώσεως ἀληθοῦς, ἢ τῶν θλιβερῶν ὑπομονή· καὶ τὸ μὴ αἰτιᾶσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τοῖς ἑαυτῶν συμφοραῖς. Ὁ τὰς ἕξωθεν ἐπιφορὰς δικαιοσύνη Θεοῦ παραγενομένης εὐρηκῶς, οὗτος ζητῶν τὸν Κύριον, εὗρε γνῶσιν μετὰ δικαιοσύνης· ἐὰν νοήσης κατὰ τὴν γραφήν, ὅτι ἐν πάσῃ τῇ γῆ τὰ κρίματα τοῦ Κυρίου, γενήσεται σοὶ πάντα σύμβαισι θεοσεβείας διδάσκαλος· νοῦς ἐπιλαθόμενος τῆς ἀληθοῦς γνώσεως, ὑπὲρ τῶν ἐναντίων, ὡς συμφερόντων τοῖς ἀνθρώποις διαμάχεται.

Ὅταν ἐφάμαρτος ψυχὴ, τὰς ἐπερχομένας θλίψεις οὐ καταδέξεται, τότε οἱ Ἄγγελοι περὶ αὐτοῖς λέγουσιν, ἰατρεύσαμεν τὴν Βαβυλῶνα, καὶ οὐκ ἴαθη· εἰς τὰς ἀκουσίους ὀδύνας, τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ θαυμασίως ἐγκέκρυπται, τὸν ὑπομένοντα εἰς μετάνοιαν ἔλκον, καὶ ἀπάλλάττον τὴν αἰωνίου Κολάσεως· εἰ οὐκ ἔστι ραδίως εὐρεῖν, τὸν χωρὶς πειρασμῶν εὐαρεστήσαντα, εὐχαριστεῖν δεῖ τὸν Θεὸν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσιν· εἰ μὴ νυκτερινῆς ἄγρας ἀπέτυχεν ὁ Πέτρος, οὐκ ἂν τῆς ἡμερινῆς ἐπέτυχεν· εἰ μὴ αἰσθητῶς ἐτυφλώθη ὁ Παῦλος, οὐκ ἂν πνευματικῶς ἀνέβλεψε. Καὶ εἰ μὴ ὡς βλάσφημος ἐσυκοφαντήθη ὁ Στέφανος, οὐκ ἂν τῶν οὐρανῶν αὐτῷ ἀνοιχθέντων, τὸν Θεὸν ἐθεάσατο.

Ὡσπερ ἡ κατὰ Θεὸν ἐργασία ἀρετὴ λέγεται, οὕτω καὶ ἡ παρὰ προσδοκίαν θλίψις, πειρασμὸς ὀνομάζεται. Ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ ἐπείραζε· τουτέστιν πρὸς τὸ συμφέρον ἔθλιβεν· οὐχ ἵνα μάθη ποῖος ἐστίν, ἥδει γὰρ αὐτὸν ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, ἀλλ' ὅπως ἀφορμὰς αὐτῷ παράσχη τελείας πίστεως. Πᾶσα θλίψις, ἐλέγχει τὴν ῥοπὴν τοῦ θελήματος. Εἴτε δεξιὰ ῥέπει, εἴτε ἀριστερά· διὰ τοῦτο ἡ συμβατικὴ θλίψις, πειρασμὸς λέγεται, τῶν μετόχων· πείραν τῶν κεκρυμμένων θελημάτων παρέχουσα.

Μακάριος ὁ ἀγαπῶν τὴν μετάνοιαν τὴν σώζουσαν ἀμαρτωλοὺς καὶ δὲν ἐσκέφθη· νὰ πράξῃ κακόν τι, ὡς ἀγνώμων ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος Θεοῦ.

— Μακάριος ὁ καθήμενος ἐν Κυρίῳ ὡς γενναῖος στρατιώτης, φυλάσσων θησαυρὸν βασιλέως, δηλαδὴ τὸ σῶμα αὐτοῦ μαζὺ μετὰ τὴν ψυχὴν ἄμμεπτα ἐν Κυρίῳ,

— Μακάριος ὁ καθήσας ἐν δωματίῳ, ἀγνοὺς ἔχων τοὺς λογισμοὺς, ὡς ἄγγελος ἐν οὐρανῷ, καὶ διὰ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὑμῶν, τὸν ἔχοντα ἐξουσίαν πάσης πνοῆς.

— Μακάριος ὅστις ἐγένετο ὡς Σεραφίμ καὶ Χερουβίμ καὶ δὲν ἤμελησε ποτὲ πρὸς ἐργασίαν πνευματικὴν, συνεχῶς δοξολογῶν τὸν Κύριον.

Ἐσίου Ἐφραὶμ

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΘΩΝΙΑΔΑ ΣΧΟΛΗΝ

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῶν Γεωπονικῶν τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς κ. Κων. Ἀντωνιάδου.

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου 1954 ἤρχισεν εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους ἡ διδασκαλία τῶν Γεωπονικῶν μαθημάτων. Σκοπὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς εἰς τὰ ἐν λόγῳ μαθήματα, εἶναι ἡ κατατόπισις αὐτῶν ἐπὶ τῶν προόδων τῆς γεωπονικῆς ἐπιστήμης εἰς ὄλους τοὺς γεωργικοὺς κλάδους αὐτῆς, ἐπ' ὠφελίαν αὐτῶν τούτων καὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους γενικώτερον. Πράγματι μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν των ἐκ τῆς Σχολῆς, οἱ μαθηταὶ προβλέπεται νὰ εἶναι ἐπαρκῶς κατατοπισμένοι ἐπὶ ζητημάτων γεωργικῆς φύσεως, καθέσων καὶ ὁ χρόνος τῆς φοιτήσεώς των εἶναι μακρὸς καὶ ἡ ἐπίδοσις καὶ ἡ ἀγάπη των πρὸς τὰ γεωπονικὰ μαθήματα εἶναι ἐκδηλος.

Ἡ χρησιμοποίησις τῶν γεωργικῶν γνώσεων ἐπὶ τῶν καλλιεργειῶν τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ ἡ ὁποία θὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν αὐριανῶν τελειοφοίτων τῆς Σχολῆς κατὰ τὴν διασποράν των καθ' ἅπασαν τὴν χερσόνησον τοῦ ἁθω, θὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν πρόοδον καὶ αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς.

Σήμερον ἡ ἔλλειψις ἐπαρκῶν γνώσεων γεωργικῆς φύσεως, εἶναι τὸ κύριον αἷτιον τῶν ἐλαχίστων ἀποδόσεων, αἱ ὁποῖαι λαμβάνονται ἀπὸ τὰς καλλιεργείας τοῦ ἁγ. Ὁρους, κυρίως τὰς δενδρώδεις (ἐλαίας, ἀμπέλους, καὶ ὠποροφόρα δένδρα).

Οὕτω αἱ καλλιεργητικαὶ φροντίδες, αἱ ὁποῖαι σήμερον ἴσθονται εἰς τὰς πολυετεῖς φυτείας εἶναι μηδαμιναί· ἐκτὸς τοῦτοῦ ἡ τελεία ἀγνοία ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἐντόμων τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν ἐπιφέρει σοβαρὰν μείωσιν τῆς παραγωγῆς,

πολλάκις δὲ καὶ τὴν πλήρη ἐκμηδένισιν αὐτῆς. Ἡ γεωργικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Σχολὴν γίνεται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς. Ἡ πρακτικὴ ἀσκήσις τῶν μαθητῶν γίνεται προσωρινῶς εἰς τοὺς ἀμπελώνας, ἐλαιῶνας καὶ ὀπωρῶνας τῆς περιοχῆς εὐγενῶς προσφερθέντας ὑπὸ τῶν ἀγιορειτῶν Μοναχῶν. Ἐπίσης ὑπάρχει καὶ ὁ ἀγρὸς πρακτικῆς ἀσκήσεως διὰ τὰ φυτὰ τῆς μεγάλης καλλιεργείας.

Ἐλπίζομεν ἀργότερον νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Σχολὴ ἰδικὰς τῆς ἐκτάσεις, ὅποτε θὰ ἐπέλθῃ πλήρης συγκρότησις καὶ ὀργάνωσις τῆς ἐν ὑπλήρω ἀσκήτεως τῶν μαθητῶν. Ἡ ἐφορὰ τῆς Σχολῆς, ἐν τῇ προσπάθειά τῆς νὰ βοηθήσῃ τὸ ἔργον μας, παρέσχεν εἰς τὴν διάθεσίν μας ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἐζητήθησαν, ἤτοι γεωργικὰ ἐργαλεῖα, γεωργικὰ φάρμακα σπόρους καὶ χημικὰ λιπάσματα.

Τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα τῆς ὕλης τῶν γεωπονικῶν μαθημάτων δι' ὅλας τὰς τάξεις τῆς Σχολῆς ἔχει ὡς ἑξῆς:

A. ΤΑΞΙΣ. Ὁραὶ διδασκαλίαις 2 ἑβδομαδιαίως.

A. ἑξάμηνον. Τίτλος μαθήματος: Εἰσαγωγή εἰς τὰ Γεωπονικά.

B. » » » Στοιχεῖα Μελισσοκομίας.

Διὰ τοῦ μαθήματος «εἰσαγωγή εἰς τὰ γεωπονικά» διδόμεν εἰς τοὺς μαθητὰς τὰς πρώτας ἐννοίας καὶ ὀρισμοὺς καὶ τὰς πρώτας δάσεις διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων ἀπροσκόπτως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς φοιτήσεώς των. Εἰς τὸ μάθημα τῆς μελισσοκομίας διδονται αἱ στοιχειώδεις γνώσεις διὰ μίαν συστηματικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς μελίσης, καθόσον ἡ περιφέρεια τοῦ Ἁγ. Ὄρους καὶ τῆς Χαλκιδικῆς γενικώτερον εὐνοεῖ τὰ μέγιστα τὴν μελισσοκομίαν λόγῳ τῶν πολλῶν ἀντοφοριῶν ἐκ τῆς αὐτοφυοῦς χλωρίδος τῆς περιοχῆς καὶ τῶν μελισσωμάτων δασικῶν δένδρων. Οἱ μαθηταὶ συμπληροῦν τὰ μαθήματά των καὶ διὰ πρακτικῆς ἀσκήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 6. ἑξαμήνου.

B. ΤΑΞΙΣ. Ὁραὶ διδασκαλίαις 2 ἑβδομαδιαίως.

Τίτλος μαθήματος: Εἰδικὴ Γεωργία.

Εἰς τὸ μάθημα αὐτὸ ἐξετάζομεν τὰ κυριώτερα τῶν φυτῶν τῆς μεγάλης καλλιεργείας καὶ διδόμεν ὁδηγίαις περὶ τοῦ ἐπι-

στημονικοῦ τρόπου ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν. Ἐπίσης ἐξετάζομεν τὰς κυριωτέρας ἀσθενείας καὶ ἐχθροὺς τῶν φυτῶν μεγάλης καλλιεργείας, ὡς καὶ τοὺς τρόπους καταπολεμήσεως αὐτῶν. Οἱ μαθηταὶ συμπληροῦν τὰ μαθήματά των εἰς ἀτομικοὺς ἀγροὺς πρακτικῆς ἐξασκήσεως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Γ'. ΤΑΞΙΣ. Ὁραὶ διδασκαλίας 2 ἑβδομαδιαίως.

Α'. ἐξάμηνον. Τίτλος μαθήματος: Γενικὴ Δενδροκομία.

Β'. » » » Μαθήματα ἐλαιοκομίας.

Οἱ μαθηταὶ ἀσχοῦνται καὶ πρακτικῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ α'. ἐξαμήνου παρέχονται εἰς αὐτοὺς αἱ ἀπαραίτητοι, ἐκεῖναι γνώσεις ἐκ τῆς γενικῆς δενδροκομίας διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἐλαιοκομίαν ὡς καὶ τὰ μαθήματα τῆς εἰδικῆς δενδροκομίας. Κατὰ τὸ β'. ἐξάμηνον ἀσχολούμεθα ἀποκλειστικῶς μὲ τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας, καθόσον ἡ καλλιέργειά του κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει. Οὕτω, ἐκτὸς θεωρητικῆς κατατοπίσεως τῶς μαθητῶν εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Σχολῆς, δίδομεν ὅλας ἐκείνας τὰς ἀναγκαίας περιποιήσεις εἰς τὰ ἐλαιόδενδρα τοῦ ἐλαιῶνος (καλλιέργεια ἐδάφους, λιπάνσεως, κλαδεύματα, καταπολεμήσεις ἐντόμων καὶ ἀσθενειῶν.) Οἱ μαθηταὶ κατατοπίζονται πλήρως ἐπὶ τῆς καλλιεργείας τῆς ἐλαίας διὰ νὰ γίνουν αὐριοι οἱ πρῶτοι φορεῖς τῶν νέων μεθόδων καλλιεργείας τῆς πρὸς ὄφελος ὀλοκλήρου τῆς περιφερείας τοῦ Ἀγίου Ὄρους.

Δ'. ΤΑΞΙΣ. Ὁραὶ διδασκαλίας 1 καθ' ἑβδομάδα.

Τίτλος μαθήματος: Εἰδικὴ δενδροκομία.

Εἰς τὸ μάθημα αὐτὸ ἐξετάζονται καθὲν χωριστὰ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς καλλιεργητικὰς φροντίδας, καταπολεμήσεις τῶν ἐχθρῶν κλπ. Μεγαλυτέρα σημασία δίδεται εἰς ἐκείνας ἐκ τῶν δένδρων καλλιεργειῶν, αἱ ὁποῖαι περισσότερο εὐνοοῦνται ἐκ τοῦ κλίματος καὶ τῶν λοιπῶν συνθηκῶν τῆς περιοχῆς, ὡς εἶναι ἡ μηλέα. ἀμυγδαλῆ, λεπτοκαρύα, καρύα, καστανέα κλπ.

Καὶ εἰς τὸ μάθημα αὐτὸ οἱ μαθηταὶ ἀσχοῦνται πρακτικῶς.

Ε'. ΤΑΞΙΣ. Ὁραὶ διδασκαλίας 1 καθ' ἑβδομάδα.

Τίτλος μαθήματος: Ἀμπελουργία.

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου κατέχει τὴν δευτέραν θέσιν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει μετὰ τὴν ἐλαίαν. Ὡς ἐκ τούτου καὶ εἰς τὸ μάθημα

ἀμπελοουργίας δίδεται ἡ δέουσα προσοχή. Τὰ περισσότερα τῶν μαθημάτων γίνονται πρακτικῶς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, ἀφοῦ προηγουμένως οἱ μαθηταὶ λάβουν στοιχεῖα τινὰ θεωρητικῆς φύσεως. Ἐκαστος τῶν μαθητῶν λαμβάνει ὠρισμένον ἀριθμὸν πρέμινων ἀμπελῶν καὶ ἀναλαμβάνει ὑπευθύνως τὴν καλλιέργειάν των — ὑπὸ ἐπιτήρησιν βεβαίως — ἐφαρμόζων εἰς τὴν πράξιν τὰ ὅσα θεωρητικῶς ἐδιδάχθη. Δίδονται, τοιοῦτοτρόπως, εἰς τὰ ὑπὸ ἐπιτήρησιν πρέμνα ἅπαντα αἱ καλλιεργητικαὶ φροντίδες, ὡς ξηλάκωμα, λιπάνσεις, σκαφή, κλάδευμα, καταπολεμήσεις ἐχθρῶν κλπ.

ΣΤ'. ΤΑΞΙΣ. Ὅρι διδασκαλίας 1 καθ' ἑβδομάδα.

Τίτλος μαθήματος: Λαχανοκομία.

Εἰς τὸ μάθημα αὐτὸ θὰ ἐξετασθοῦν αἱ καλλιέργειαι τῶν κυριωτέρων λαχανοκομικῶν φυτῶν. Δυστυχῶς ἡ λαχανοκαλλιέργεια ἐν Ἀγ. Ὄρει, παρ' ὅλην τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑδάτων δὲν διενεργεῖται κατὰ τὸν ἐνδεδειγμένον τρόπον ἐλλείψει γνώσεων. Ἐν τούτοις τὰ λαχανικὰ καὶ ὀσπριώδη ἀποτελοῦν τὴν κυρίαν τροφήν τῶν Μοναχῶν τοῦ Ἀγ. Ὄρους.

Θὰ δοθῆ λοιπὸν καὶ εἰς τὸ μάθημα αὐτὸ ἡ δέουσα προσοχή καὶ σημασία πρὸς πλήρη κατάρτησιν τῶν τελειοφοίτων, τόσον ἀπὸ θεωρητικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ πρακτικῆς πλευρᾶς.

Μαθήματα ζωοτεχνικὰ δὲν ἔχομεν εἰσαγάγει εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρξεως ἐνταῦθα ζωϊκῶν ἐκμεταλλεύσεων ἕνεκα παραδόσεως. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις ἀγέλαι τινὲς βοῶν καὶ τράγων ἐκτροφόμενων ἐνταῦθα κατὰ φυσικὸν τρόπον ἐκ τῆς πλουσίας αὐτοφυοῦς χλωρίδος τοῦ Ἀγ. Ὄρους. Τὰ ζῶα ταῦτα εἰσάγονται κατ' ἔτος ἕξωθεν — ἐκ τῆς Μακεδονίας — ἐκτρέφονται ἐν Ἀγ. Ὄρει καὶ ἐκποιοῦνται. Γίνεται δηλ. μία πύχυνσις ἀρρένων ζώων (βοῶν καὶ τράγων) πρὸς οἰκονομικὸν ὄφελος τῶν Ἱ. Μονῶν, αἵτινες, τὰ ἐκτρέφουν ἴσως ἀργότερον δώσωμεν εἰς τοὺς τελειοφοίτους τῆς Σχολῆς καὶ γνώσεις τινὰς περὶ ἐκτροφῆς τῶν ἐν λόγῳ ζώων.

Αὐταὶ ἐν ὀλίγοις εἶναι αἱ προσπάθειαι αἱ καταβαλλόμεναι πρὸς κατάρτησιν τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν θεμάτων. Βεβαίως, ὀπισθεν πάσης προσηθείας μας ἐμφανίζομεν εἰς τοὺς μαθητὰς τὸν τὰ πάντα κατασκευάσαντα Δημιουργὸν καὶ στρέφομεν τὴν δianoian αὐτῶν πρὸς τὸ πνευματικὸν αὐτὸ νόημα ὅλων τῶν προσηθειῶν μας. Τὸ πνευματικὸν αὐτὸ νόημα δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ τὰ ἠθικὰ διδάγματα τὰ ὁποῖα ἐξάγομεν ἐκ τῶν μαθημάτων μας. Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ μάθημα τῶν γεωπονικῶν παρέχει πληθὺν τοιούτων εὐκαιριῶν, δι' ὧν νὰ δύναται τις νὰ παρατηρῆ τὸν Θεόν, νὰ ἀναγνωρίσῃ Αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν Του καὶ νὰ ἐξάγῃ πολύτιμα συμπεράσματα ἐφαρμόσιμα εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον.

ΕΝΟΣ ΔΑΒΙΔ ΠΟΥ ΞΕΠΕΣΕ...

Κύριε!... σοφὰ εἶπες πῶς ὁ λόγος Σου σὲ μᾶς δὲν εἰσχωρεῖ
καὶ πῶς δὲν Σ' ἀγαπήσαμε ποτὲ μὲ τὴν καρδιά μας...
'Εσὺ εἶσαι φῶς ἀνέσπερο, καὶ τάχα πῶς μπορεῖ
νὰ τ' ἀνεχθοῦμε, οἱ ἀσπάλακες, νὰ μπῆ μεσ' στὴν φωλιὰ μας;...

'Εσὺ «τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντος ἕως ἡμέρα ἐστὶ»
ἐργάζεσαι καὶ ἀγαπᾷς, κι' ἐμεῖς τὰ ἔργα τοῦ σκοτόυς·
«φθόνου καὶ φόνου κι' ἔριδος καὶ πονηρίας μεστοί»
κυλοῦνε πάντα οἱ ἄνθρωποι στὸν δρόμο τὸν δικό τους...

Κυλοῦμε· κι' εἶναι ἡ στράτα μας πλατειὰ καὶ σκοτεινὴ
μιὰ καὶ τὸ φῶς Σου ἀλλάξαμε, μὲ φῶς πυγολαμπίδων·
κι' εἶναι τὸ κύλισμα γοργὸ κι' ἡ ἁμαρτία φτηνὴ,
κι' ἀμέτρητα τὰ δόκανα πλάνων Σεμιραμίδων...

Μὰ ἂν εἶναι, Κύριε, τὸν ἄδοξο τοῦ Νίνου ξεπεσμὸ
νὰ μᾶς φυλᾷς γιὰ μερδικὸ στεγνὸ τοῦ ποτηριοῦ μας,
κάνε, ἀγαθὲ, καλύτερα, τὸν λάβρο ἐξίλασμὸ
ἐνὸς Δαβὶδ ποῦ ξέπεσε, νὰ γίνῃ τοῦ δικοῦ μας...

Π-ς μοναχὸς

Ὁμιλοῦμε Ἰησοῦν

Ὁ μαθητὴς ἀντιλαμβάνεται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προοδεύσῃ εἰς τὴν μοναχικὴν ζωὴν, ἐὰν προηγουμένως δὲν φροντίσῃ νὰ καλλιεργήσῃ συστηματικῶς τὸν ἀγρὸν τῆς ψυχῆς του. Νὰ τὸν καθαρίσῃ ἐπιμελῶς ἀπὸ τὰ ζιζάνια τῶν διαφόρων κακιῶν, ἀτινα εἰσχωροῦν πολλακίς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Νὰ τὸν ποτίσῃ μὲ τὸ «ὕδωρ τὸ ζῶν» τῶν ἠθικῶν διδαγμάτων τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Ἀγίων Πατέρων. Νὰ καταπολεμήσῃ τὰς ἀσθενείας τῆς ψυχῆς καὶ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐχθρούς, οἱ ὅποιοι προσκολλῶνται καὶ ἀπομυζοῦν κάθε ἱκμάδα τοῦ δένδρου τῆς πίστεως.

Οὕτω τὸ μάθημα τῶν γεωπονικῶν, συγκλίνει πρὸς τὸν γενικὸν σκοπὸν τῆς Σχολῆς, ἐκτὸς τῆς καθ' ἑαυτὸ ἐπιστημονικῆς του ἰστορίας βοήθει τὸν μαθητὴν νὰ γίνῃ ἕνας πιστὸς ἐργάτης τοῦ πνευματικοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ Μοναχικοῦ Ἰδεώδους, ὅπου Ἐκεῖνος τὸν ἔταξεν.

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Ἡ διαρκῆς Ἀνάστασις.

Μετὰ πολλῆς τῆς λαμπρότητος ἐωρτάσθη ἀπανταχοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡ λαμπροφόρος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀνάστασις. Ἡ ἐορτὴ αὕτη τῶν ἐορτῶν ἀσκεῖ ἰδιαιτέραν καὶ ἰδιότυπον ἔλξιν καὶ συγκίνησιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἀνατολήν. Καὶ οἱ πλεόν ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι θρησκευτικῶς, ἔστω καὶ πρὸς στιγμὴν, ζῶσιν ἐντὸς θρησκευτικῆς ἀτμοσφαιράς. Ὅταν ὁμως παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Πάσχα καὶ λείψῃ ἡ πασχάλιος εὐτυχία, ἐπανερχονται καὶ αὖθις εἰς τὴν συνήθη αὐτοῖς πεζότητα τῆς ζωῆς καὶ μένουσιν ἄνευ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως.

Εἰς τὸν πνευματικῶς ὁμως ἀναγεννηθέντα, ἀναστάντα ἠθικῶς, «ἐν καινότητι ζωῆς περιπατοῦντα» καὶ ἄγοντα «ἄλλην βιοτήν» ἄνθρωπον, ἡ ἀνάστασις δὲν διαρκεῖ ὅσον αἱ τοῦ Πάσχα ἡμέραι, ἀλλὰ εἶναι ἓνα διαρκές παρόν, εὐχάριστον καὶ χαροποιόν· διαρκεῖ ὅσον ἡ ζωὴ αὐτοῦ! Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ζῆ τὴν ἀνάστασιν, διότι ἠνώθη μὲ τὸν ἀναστάντα Κύριον διὰ τῆς καινῆς ζωῆς καὶ τῆς θείας Κοινωνίας καὶ ὁσάκις μεταλαμβάνει, ὡς λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἔχει Πάσχα διότι «Τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός» (Α΄ Κορ. ε΄. 7.) Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν καθώρισεν, ἵνα ὁ λειτουργῶν ἱερεὺς μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν λέγῃ τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...»

Αὐτὴν τὴν διαρκῆ ἀνάστασιν, ἥτις χαροποιεῖ τὴν ζωὴν, εὐχόμεθα εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς ἡμῶν ἀναγνώστας ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῆς Ἀναστάσεως.

Εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου...»

Ἐὰν τις ἔλεγεν, ὅτι τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, δὲν θὰ ἀφίστατο τῆς ἀληθείας. Ἵνα μὴ προσφύγωμεν εἰς τὸν μέγαν Ἀπόστολον Παῦλον καὶ τοὺς Ἁγίους Πατέρας, οἵτινες ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ περιέκλειον ἑαυτούς, ἀρκούμεθα εἰς πρόσφατον παράδειγμα, τὸν ἄρτι ἀποθανόντα μέγαν τῆς ἀνθρωπότητος εὐεργέτην, Ἀλέξανδρον Φλέμιγκ, ὅστις διὰ τῆς πενικιλίνης, ἣν ἐφεῦρεν, ἀπέβη ὁ σωτὴρ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων.

Καίτοι ἐτιμήθη δι' ἀνωτάτων διακρίσεων παγκοσμίως· καίτοι ἡ ἐφεύρεσίς του, μετὰ τὴν διάσπασιν τοῦ ἀτόμου, ἀπετέλεσε τὴν σπουδαιότεραν ἐφεύρεσιν τοῦ 20ου αἰῶνος, οὐδεὶς ἀλλαξοικὸς τύφος κατεῖχεν αὐτόν, οὐδεμίαν ἔπαρσιν ἠσθάνθη διὰ τὸ μέγα ἐπίτευγμά του. Ἐθεώρει τοῦτο ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ του ἀσήμαντον πρὸ τῶν πολλῶν ἀγνώστων καὶ ἔλεγε: «σήμερα νομίζεις πῶς βρῖσκεσαι στὶς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου καὶ αὐρὸν βλέπεις νὰ ἀπλώνεται πάλιν ἡ ἔρημος ὀλόγουρά σου!» Τὰ κίνη-

τρα τῶν πράξεών μας ἤθελε νὰ εἶναι εὐγενῆ· καὶ τοῦ πλησίον ἐξυπηρετικά, ὡς ἐδίδαξεν ὁ Κύριος καὶ ἔλεγε: «Ἡ φιλοδοξία πρέπει νὰ ἔχη εὐγενές κίνητρον... Αἱ φιλοδοξίαι μας ἀξίζουν τὸν κόπον καὶ μᾶς ἐνθουσιάζουν, ὅταν δὲν ἰκανοποιοῦνται εἰς βάρος ἄλλων συνανθρώπων μας».

Ὡς ἔγραφε περὶ αὐτοῦ ἀρθρογράφος τις «εἶχε μεγάλην πίστιν καὶ ἰδεαλισμὸν· ἀρετὰς ἀπαραιτήτους διὰ νὰ γίνῃ τις μεγάλος — ἔζη μὲ μεγάλην λιτότητα καὶ αἱ ἐπιθυμίαι του ἦσαν πολὺ ἀπλαί. Ἄφ' ὅτου ἡ πενικιλίνη τὸν ἔκαμε διάσημον ὑπεδύθη μὲ μετριοφροσύνην καὶ ἀξιοπρέπειαν τὸν ρόλον τοῦ μεγάλου ἀνδρός, δεχόμενος ἀναριθμήτους τιμητικὰς διακρίσεις καὶ ἐκφωνῶν ὁμιλίαις παρὰ τὴν ἔμφυτον ἀγάπην του πρὸς τὴν σιωπὴν».

Ἡ ἀπαρχή.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἰκανοποιοῦσα ἐπιθυμίαν τοῦ χριστιανώμου ταύτης πληρώματος πολλαχόθεν διατυπωθεῖσαν ἤρξατο ἐκδίδουσα διὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ σοφὰ τῶν Πατέρων συγγράμματα, ἀρχὴν ποιήσασα ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Ἀποστολικοῦ πατρὸς Κλήμεντος Ρώμης. Ὁ πρῶτος ἐκδοθεὶς τόμος, λίαν καλαίσθητος, περιέχει τὴν πρώτην αὐτοῦ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν, τὴν εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένην δευτέραν ἐπιστολὴν καὶ τὰ ψευδοκλημένα.

Δοξάζομεν τὸν Κύριον διὰ τὴν καλὴν καὶ εὐοίωνον ταύτην ἀπαρχήν.

Ἐπειδὴ ὁμως τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων ἐκδίδονται διὰ τὸν ἐν πολλοῖς ὀλιγογράμματον λαόν μας, θὰ ὦσι δῶρον ἄδωρον, ἂν παρὰ τὸ κείμενον δὲν θὰ ὑπάρχη καὶ ἀπόδοσις αὐτοῦ εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν, ὡς εἶχε πράξει ὁ Μ. Γαλανὸς εἰς τὰ Ἄπαντα τοῦ Χρυσοστόμου. Ἄς προστεθῇ λοιπὸν καὶ ἡ μετάφρασις, ἵνα εἶναι προσιτὰ τὰ ἔργα ταῦτα εἰς τὸ πνευματικὸν τοῦ λαοῦ ἐπίπεδον. Ἡ πληθὺς τῶν θεολόγων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ὡς καὶ τῶν εὐσεβῶν φιλολόγων ἄς ἔλθῃ ἐπίκουρός εἰς τὸ μνημειῶδες τοῦτο ἔργον, ἵνα ἔχωσι τὴν ἐν Κυρίῳ καύχησιν, ὅτι εἰργάσθησαν ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς ἐκδόσεις αὐτῆς καὶ διωχέτευσαν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ μας τὰ θεῖα τῶν Μ. Πατέρων νάματα.

Ἡ νέα δοκιμασία τῆς ἀγάπης.

Μετὰ τὰς δοκιμασίας τῶν Ἰονίων νήσων, τῆς Ἠλείας καὶ τῆς Θεσσαλίας, νέα θεήλατος πληγὴ ἐπληξε τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τῆς Μαγνησίας, ὧν ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε νὰ μένωσιν ὑπὸ σκηνάς, ὡς οἱ Ἑβραῖοι ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑκατὸν χιλιάδες ἀδελφοί μας.

Ἄν ἡ θλίψις αὕτη ἐδόθη πρὸς σωφρονισμόν κατὰ τὸ «ἰδοὺ σεισμός παρὰ Κυρίου καὶ ὄργη ἐκπορεύεται εἰς συσσεισμόν, συστρεφομένη ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς ἥξει» (Ἰερμ. ΚΓ'. 19.) ἢ ἵνα δειχθῇ ἡ ὑπομονὴ τῶν ἐκλεκτῶν κατὰ τὸ «τὸ δοκίμιον τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν» (Ἰάκ.

α'. 13.) οὐδείς γνωρίζει, διότι «τις ἐστὶν ὁ ἐτάζων αὐτοῦ τὰ ἔργα; (Ἰώβ λστ'. 22.)» καὶ «σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;» (Ἡσαΐας μ'. 13). Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐγένετο κατὰ θείαν παραχώρησιν καὶ ὠφέλεια ἐξ αὐτῆς θὰ προέλθῃ.

Οἱ εἰς μέγαρα ζήσαντες πολλοὶ κάτοικοι τοῦ Βόλου, ἤδη δὲ κατ' ἀνάγκην ἀνταλλάξαντες ταῦτα μὲ τὴν σκηνὴν, θὰ διδαχθῶσι τὴν ματαιότητα τῶν ἐγκοσμίων καὶ θὰ αἰσθανθῶσι τὰς στερήσεις τῶν πτωχῶν οἷτινες ζῶσι ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς παράγκας καὶ εὐτελεῖς οἰκίσκους. Οὕτω δὲ θὰ προσεγγίσωσι τούτους ψυχικῶς. Ἄφ' ἐτέρου εἰς τοὺς μὴ παθόντας, αὕτη θὰ εἶναι δοκιμασία ἀγάπης, διότι θὰ δειχθῆ ἡ ἀλληλεγγύη καὶ τὸ φιλόανθρωπον καὶ φιλάδελφον ὄλων μας.

Ὅλοι ὅθεν ἔχομεν ἱερὸν καθῆκον νὰ δώσωμεν τὸ παρὸν εἰς τὸ προσκλητήριον τοῦτο τῆς ἀγάπης καὶ βοηθηθῶμεν τοὺς ἀδελφούς μας τῆς Μαγνησίας, προσευχόμενοι πρὸς τὸν Κύριον νὰ δίδῃ αὐτοῖς ὑπομονὴν καὶ ἐγκαρτέρησιν καὶ συγκεντροῦντες ἐκ τοῦ ὑστερήματος ἡμῶν λογίαν ὑπὲρ αὐτῶν, ἀφοῦ «ἐσμέν ἀλλήλων μέλη» (Ἐφ. δ'. 25)

Τάλαντον κεκρυμμένον.

Ὁ θάνατος δὲν φεΐδεται οὐδὲ τῶν σοφῶν κεφαλῶν. Καὶ ὁ μέγας μαθηματικὸς Ἄλβέρτος Ἀϊνστάϊν ὑπέκυψεν ἔναγχος εἰς αὐτὸν καὶ ἐγένετο γῆ καὶ σποδός. Δὲν εἴμεθα ἀρμόδιοι νὰ ἐξάρωμεν τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ ἔργον, ὅπερ παρ' ἐπαϊόντων ἐχαρακτηρίσθη ὡς γιγάντιον, οὐδὲ τὰς ἀπροσίτους τοῖς πολλοῖς θεωρίας αὐτοῦ, τινὲς τῶν ὁποίων ὡς ὁ ἴδιος εἶπεν, εἶναι βραχύβιοι.

Ἐν ὁμῶς εἶναι μαθηματικῶς, δὸς δ' εἰπεῖν, ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἄνευ τῆς προσεγγίσεως τῆς πηγῆς τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀληθοῦς σοφίας, ἄνευ τῆς πνευματικῆς ἀνατάσεως καὶ ἡ μεγαλύτερα ἰδιοφυτὰ ἀποβαίνει ἀνωφελῆς καὶ ἡ κατὰ μέστος ἀνθρωπίνης σοφίας κεφαλὴ ἀφήνει εἰς τὸν κάτοχον αὐτῆς πολλὰ κενὰ καὶ προβάλλει ἐνοχλητικὰ ἐρωτήματα.

Γούτου ἔνεκα καὶ ὁ Ἀϊνστάϊν μὴ θελήσας νὰ προσπελάσῃ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸν Χριστὸν — ἦτο ἔβραϊος καὶ πολέμιος αὐτοῦ — ἔμεινεν ἀνικανοποίητος ἀπὸ τὴν ὄντως μεγάλην σοφίαν του εἰπὼν ὅτι θὰ ἐπεθύμει νὰ ἦτο οὐχὶ ἐπιστήμων ἀλλ' εἰς πλανόδιος μικροπωλητῆς ἢ ὑδραυλικός! Δι' ὃ καὶ ὁ σύλλογος ὑδραυλικῶν Ν. Ὑόρκης ὠνόμασεν αὐτὸν ἐπίτιμον μέλος!

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ μέγας μαθηματικὸς δὲν ἔγινε μεγάλη τῆς ἀνθρωπότητος προσωπικότης, ὡς ἄλλος π. χ. ὁ ἅγιος τῆς ἐπιστήμης (Pascal) ὁ Newton, ὁ Planck κλπ. οἷτινες διὰ τῆς βαθείας αὐτῶν πίστεως πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τοῦ μεγάλου αὐτῶν κύρους συνέβαλον, ὥστε καὶ ἄλλοι νὰ πλησιάσωσι τὸν Χριστὸν καὶ ἀνέλθῃ ἡ πνευματικὴ τοῦ κόσμου στάθμη.

Ἀπὸ τῆς ἀλλοιότητος γενεαὶ θὰ χαρακτηρίσωσι τὸν Ἀϊνστάϊν ἐκ τῶν ἔργων του μέγαν μαθηματικόν, ἀλλὰ οὐχὶ μέγαν ἄνδρα. Ὡς τάλαντον μέγα, ἀλλ' ἀεικροῦν κεκρυμμένον!

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ί. Δισενιαύσιος Σύναξις. Τὴν 19ην Ἀπριλίου συνήλθεν ἐν Καρυαῖς ἡ Ί. Δ. Σ. ἐκ τῶν καθηγουμένων καὶ προϋσταμένων τῶν Ί. Μονῶν ἧτις ἐπελήφθη ἐπὶ δύο θεμάτων τεθέντων ὑπὸ τῆς Ί. Κοινότητος, ἧτοι:

α') Περὶ μὴ ἀναγνωρίσεως ἔξω τοῦ Ἀγ. Ὁρους τῶν ὑπὸ τῶν Ί. Μονῶν χορηγουμένων ἀπολυτηρίων.

ἔ β') Περὶ ἐφαρμογῆς μέτρων ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς ἐξ Ἀγ. Ὁρους ἱερῶν ἀμφίων κλπ. ἐκκλησιαστικῶν εἰδῶν.

Ἐπὶ τοῦ α' θέματος ἀπεφάνθη ὁμοφώνως ὅτι οὐδαμοῦ δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὰς Ί. Μονὰς ὅπως ἐκδίδουν αὐτὰ ἀπολυτήρια, διότι κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς καὶ μοναχικούς κανόνας ἀπαγορεύεται, μετ' ἀναθέματος, οἱ μοναχοὶ νὰ ἐγκαταλείπουν τὰς Ί. αὐτῶν Μετανοίας, ἐκτὸς μόνον ἐκ λόγων αἰρέσεως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ἀπεφασίσθη ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35668]28]8]1917 Κανονιστικῆς Διατάξεως δημοσιευθείσης καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (φύλ. 123 τεύχ. β'). Πρὸς τούτοις νὰ εἰδοποιηθοῦν αἱ Ί. Μοναὶ ὅπως ἐνεργήσουν γενικὴν καταγραφὴν τῶν εἰδῶν τούτων σφραγίζοντες αὐτὰ δια τῶν σφραγίδων αὐτῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐπὶ διήμερον ἐργασιῶν τῆς Ί.Δ.Σ. προσεκλήθη ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος πρὸς τὸν ὅποιον αὕτη, διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ί. Μ. Διονυσίου ἀρχ. Γαβριήλ, ἀπηύθυνε τὸν χαιρετισμὸν τῶν Ί. Μονῶν καὶ τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν διὰ τὰς μέχρι τοῦδε καταβληθείσας προσπάθειάς του πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου.

Ὁ κ. διοικητὴς ἀπαντῶν εὐχαριστήσας παρεκάλεσε τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ί. Μονῶν νὰ μεταδώσουν εἰς τὰς διοικήσεις αὐτῶν τὴν στερεὰν ἀπόφασίν του καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενος ἀόκνως ὑπὲρ τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἔχων βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς μεγάλης ἀποστολῆς αὐτοῦ, ὡς ἐθνικοθρησκευτικοῦ κέντρου καὶ ὡς τοῦ μεγίστου προσκυνήματος τῆς χώρας.

Ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἀκτινοβολία τοῦ ἀγιορειτικοῦ μορφώματος, ὑπῆρξε τεραστία εἰς τὸ παρελθὸν καὶ θὰ ἡδύνατο νὰ παραβληθῆ, ὡς πρὸς τὴν σημασίαν καὶ μὲ αὐτὰ τὰ κέντρα τῶν Δελφῶν καὶ τῆς Δωδώνης τὰ ὁποῖα ἐπέδρασαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ ἐνδόξου ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Δυστυχῶς σήμερον δὲν διαθέτει ὁ κόσμος τοιαῦτα ἀνεγνωρισμένα θρησκευτικὰ κέντρα, διότι ἂν διέθετε θὰ ὑπεχώρουν ἀσφαλῶς αἱ διεθνεῖς ἐριδες καὶ διχόνιαι καὶ θὰ ἐπεκράτει εἰς τὸν πλανήτην μας πνεῦμα εἰρήνης. Διότι τὸ μήνυμα τοῦ Ἀγίου Ὁρους πρὸς τὸν ἄλλον κόσμον, εἶναι μήνυμα τοῦ αἰωνίου, τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ πνευματικὴ ἀκτινοβολία τοῦ Ἁγ. Ὁρους ὅταν ἀναξωογονηθῆ καὶ ἐνισχυθῆ, θὰ ἐξασκήσῃ μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπάνω εἰς τὴν ζωὴν τοῦ συνόλου καὶ τῶν ἀτόμων. Χωρὶς τὸν Μοναχισμόν δὲν δύναται ποτὲ ἡ ἐπίδρασις τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπάνω εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ εἶναι οἷα πρέπει νὰ εἶναι.

Αἱ προσευχαὶ τὰς ὁποίας ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπευθύνουν πρὸς τὸν Κύριον τοῦ παντός, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας, οἱ τόσοι πατέρες, μονασταί, ἀσκηταί, μῦσται μετανοοῦντες, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ἐκμαιεύσουν τὴν εὐλογίαν τοῦ Πατρὸς τῶν Φώτων, διὰ τὴν χώραν μας καὶ τὸν ἄλλον χριστιανικὸν κόσμον. Ἐδῶ εἶναι ἡ πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἐκχυθῆ ἡ θρησκευτικὴ πείρα καὶ σοφία ἱκανὴ νὰ ἐπιδράσῃ ἀποτελεσματικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας.

Ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα προάγομαι νὰ ἐφελκύσω τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς ἡ ὁποία εἶναι πράγματι ἡ καλύτερα εἰς ὅλην τὴν χώραν. Σὰς παρακαλῶ νὰ τὴν περιβάλλετε μὲ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν στοργὴν καὶ νὰ τὴν σκέπτεσθε συνεχῶς. Οὕτω θὰ ἐπιτυχάνεται ὡσημέραι μεγαλυτέρα βελτιώσεις της. Ἡμεῖς πάντως ὀραματιζόμεθα ὅτι αὕτη θ' ἀποτελέσῃ ἀφειτηρίαν μᾶς καινῆς ἡμέρας. ἡ ὁποία ἔρχεται διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἐπίσης θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπανέλθω ἐπὶ παλαιᾶς προτάσεώς μου ὅπως ὑμεῖς, οἱ ὡς ταοὶ εἰς τὸ βάθος κυρίως ὑπεύθυνοι διὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἁγ. Ὁρους, ἔρχεσθε εἰς συχνότεραν ἐπαφὴν καὶ μετ' ἀλλήλων ἐπικοινωνίαν ἵνα ἀντιμετωπίζετε, ἀνεπισημῶς βεβαίως, ὡς ἀντιλαμβάνησθε διαφόρων ζητημάτων τὰ ὁποία ἐνίοτε ἀνακύπτουν ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν καὶ ἀνεπάρκειαν, δύναται οὐχ ἤττον νὰ προξενήσουν κακὸν εἰς τὸν ἱερόν τόπον.

Ἁγιορειτικὴ ἀποστολή. Εἰς ἐκτέλεσιν εὐχῆς τοῦ σεπτοῦ Οἴκου-μενικοῦ Πατριαρχείου, ἀνεχώρησαν ἀποφάσει τῆς Ἱ. Κοινότητος πρὸς ἐξομολόγησιν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ὁ καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Καρακάλλου ἀρχιμαν. Παῦλος καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς ἰδ. Μονῆς ἀρχιμ. Αἰθέριος οἵτινες μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐπέστρεψαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἀθωνιάς Ἐκκλησ. Σχολή. Κοινῆ ἀποφάσει σχολικῆς ἐφορίας καὶ διευθύνσεως τῆς σχολῆς, ἐπεσκέφθησαν ἀπάσας τὰς Ἱ. Μονὰς τὰ μέλη τῆς ἐφορείας ἐκ τῶν προηγουμ. Νικάνδρου Λαυριώτου, Εὐμενίου Βατοπεδίου καὶ Εὐθυμίου Ἰβηρίτου, ὁ σχολάρχης ἀρχιμ. Ναθαναὴλ Λαυριώτης, οἱ καθηγηταί Α. Σφουγγατάκης δόκ. μοναχός, Ε. Χρονάκης, Κ. Ἀντωνιάδης, Ε. Γαλανάκης, Κ. Καλογηρόπουλος, Μελ. Συκιώτης μοναχός, Π. Μαθιόπουλος καὶ Κ. Ξυνόπουλος, μετὰ 50 περίπου μαθητῶν ὄλων τῶν τάξεων καὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἱεροδ. Ἀκακίου.

Ἐρανοὶ. Κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Κοινότητος διενεργήθη παναγιορειτικὸς ἔρανος ὑπὲρ τοῦ Ε.Ε.Σ. μὲ εἰσφοράς τῶν Ἱ. Μονῶν Ἁγίου Παύλου καὶ Ὁσ. Γρηγορίου ἀνά 2.000 δρχ., Ἱ. Μ. Βατοπεδίου 1.000, Ἱ. Μονὴ Ἰβήρων 760, Ἱ. Μ. Διονυσίου, Καρακάλλου καὶ Ξενοφῶντος ἀνά 500, Κωνσταμονίτου 150, Ἐσφιγμένου 100, τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς 180, τῶν ἐν Καρυαῖς κελλιῶν καὶ καταστημάτων 1.110 καὶ ἐξαρθρημάτων Λαύρας καὶ Ἁγ. Παύλου 575.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν κατὰ τὸ δια-
 ρεῦσαν διάστημα μεταξύ διαφόρων ἐπισκεπτῶν καὶ οἱ κ. κ. Mehril S.
 καὶ I. Δημόπουλος Ἑλληνο - ἀμερικανοὶ καθηγ. R. Willard Daniel, B.
 Yaniman καθηγ. Ἀμερικανοί, ἡ σχολικὴ Ἐφορεία τῆς Ἀθωνιάδος
 Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἐκ τῶν προηγ. Νικάνδρου Λαυριώτου, Εὐμενίου
 Βατοπεδινοῦ καὶ Εὐθυμίου Ἰβηρίτου, ὁ Σχολάρχης τῆς αὐτῆς Σχολῆς
 ἀρχιμ. Ναναθαῖλ Λαυριώτης, οἱ καθηγηταὶ Ἄνδρ. Σφουγγατάκης δόκι-
 μος μοναχός, Κ. Ἀντωνιάδης, Κ. Καλογηρόπουλος, Ε. Γαλανάκης, Ε.
 Χρονάκης, Κ. Ξυνόπουλος, Μελέτιος Συκιώτης μοναχός, ἐπιμελητὴς τῆς
 σχολῆς ἱεροδ. Ἀκάκιος Παχωμίου μετὰ 45 μαθητῶν, ὁ καθηγητὴς τοῦ
 Ἐκκλησιαστικοῦ φροντιστηρίου Θεσσαλονικῆς Σάββας Νανᾶκος μετὰ 28
 μαθητῶν τοῦ αὐτοῦ φροντιστηρίου, Ot. Rutting φοιτ. Γερμανός, Δ. Μαν-
 τᾶς, Κ. Τσαούσης ἀρχαιολόγοι ἐκ Κων)πόλεως, Κάρ. Οὐέλλς ἀρχαιολ.,
 Ἀμερικανός, M. Josuweck. J. Ley σπουδ. Γερμανοί, Ἐμ. Γαλυφιαν-
 νάκης, Π. Γαλανός, Ἀ. Παπαδερός σπουδ. ἐκ Θεσ)νίκης, Κ. Σάλτας
 δικηγ. Π. Γκέρρος ἰδ. ὑπάλ. Γ. Κριαρόπουλος μαθ. Μ. Κωνσταντινίδης,
 ἐκτελ., Π. Μπόγιας μαθ. ἐκ Θεσ)νίκης, Ἰω. Κούσουλας, Π. Λογοθέτης
 πρωτοδ. Λάρισα Γ. Παλαιστινός φοιτ., I. Σιμωνίδης ἠλεκτρο. Π. Ταμ-
 πακίδης λογιστής, Γ. Βέβας, Α. Τέγας φοιτ. ἐκ Καβάλλας, P. Baillod
 φοιτ. Ἑλβετός, M. Alexander φοιτ. Γερμανός, Κ. Δαβάρας, Χ. Ντού-
 μας φοιτ. ἐξ Ἀθηνῶν, Ν. Πλασταρᾶς δήμαρχος Κολυνδροῦ, Κ. Δούλιας
 πρῶεδ. Δημ. Συμβ. Σ. Κομπατσιάρας ἔμπορος ἐκ Κολυνδροῦ, Θ. Σιούμης
 δικηγόρος ἐκ Θεσ)νίκης, T. Lothar φοιτ. Γερμανός, R. Malevergne
 φοιτ. Γάλλος, G. Stammerlein φοιτ. Ἀμερικανός, Κ. Σίγγελης πρῶεδρ.
 Κοινότητος Σάρτης, Δ. Λουζάκης, Ἀν. Λουζάκης, Β. Καβαλιώτης, Δ.
 Τζαβέλλας καὶ M. Σιδηρᾶς ἐκ Σάρτης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. Ν. Ἀγουορίδην Πάτρoας. Σᾶς ἐνεγράψα-
 μεν καὶ ἀπεστείλαμεν τὰ αἰτηθέντα τεύχη, — Αὐγ. Παναγιωτ.
 Πάτρoας. Μᾶς συνεκίνησεν ἡ ἐπιστολή σας. Ἀσφαλῶς ἢ μετὰ πίστεως
 προσευχὴ σᾶς διεφύλαξεν. Δυστυχῶς δὲν ἔχομεν ὅλα τὰ τεύχη. — Κ.
 Σάβ. Ἀθῆνας. Εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος ὑπάρχει πλοῦτος θεραπευτικῶν
 καὶ φαρμακευτικῶν βοτάνων, ἀλλὰ διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ καρκίνου δὲν
 ὑπάρχει. Σᾶς συνιστῶμεν τὸν χυμὸν τοῦ λεμονίου, τὸ «μαγικὸν ποτόν»
 κατὰ τὸν Ἄγγλον Μάλλετ, τὸ ὁποῖον θεραπεύει τὸν ρευματισμὸν, ἀρθρι-
 σμὸν, αἰμορροΐδας, ἐξογκώματα τῶν ἄκρων, στομαγικὰς καὶ γαστρικὰς
 διαταραχὰς, πρηξίματα τῶν φλεβῶν, παθήσεις χολῆς καὶ ἥπατος νεφρι-
 κὰς παθήσεις, ἔλκη σπυριὰ καὶ πληγὰς, διάρροϊαν δυσπεψίαν κ. ἄ. Ὅλα
 τὰ ἱατρικὰ λεξικά ἀναγνωρίζουν τὴν θεραπευτικὴν ιδιότητα τοῦ χυμοῦ
 τοῦ λεμονίου, ἀλλὰ τὴν μεγίστην αὐτοῦ ἀξίαν θὰ διαπιστώσῃτε ἀπὸ τὸ
 βιβλίον «ἡ ὁδὸς τῆς φύσεως» μετὰ τοῦ ὁποίου εἶναι συνδεδεμένον καὶ
 τὸ «Ὁ Καρκίνος μία ἐλπίς σωτηρίας», τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸν ἀναφέρεται
 ὅτι θεραπεύει ὁ χυμὸς τοῦ λεμονίου. Μοίρ. Ἡλ. Θεοφιλ. Καστο-

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ριά ν. Καὶ ἡ τελευταία ἐπιστολή σας εἶναι μία εἰσέτι ἀποκάλυψις τῶν εὐγενῶν ὑμῶν αἰσθημάτων. Καὶ ἡμεῖς καὶ ὅλοι ἐδῶ, θὰ διατηρῶμεν πάντοτε τὰς ἀρίστας τῶν ἀναμνήσεων ἐκ τῆς ἐνταῦθα ὑπηρεσίας σας. Αἱ ταπειναὶ ἡμῶν εὐχαὶ θὰ σᾶς συνοδεύουν πάντοτε. Ἄλ. Γερν. Θεσσαλονίκη ν. Τὰ τεύχη ἅτινα σᾶς ὑπεσχέθημεν ἐταχυδρομήσαμεν. Greek Liaison Group, Tokyo - Japan Σᾶς ἐνεγράψαμεν διὰ τὴν τακτικὴν ἀποστολὴν τοῦ περιοδικοῦ μας. Ἐταχυδρομήσαμεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντα τεύχη. Π. Ἀργοστόλιον. Ὅτι ἐζητήσατε ἀπεστείλαμεν εἰς Πειραιᾶ. Σᾶς ἀναμένομεν. Χ. Κ. Ἀθήνας. Ἡ συνεργασία σας ἐλλείπει γώρου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος δωρεὰν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ, ἡ Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα δρχ. 100 καὶ οἱ κ. κ. Λάζ. Καναβοῦρας Θεσνίκη 50, Κ. Θεοχάρης ὑποστρ. ἔ. ἄ. Ἀθῆναι 20, Ἱ. Μεταξᾶς συμβολ. Σάμη Κεφαλ. 50, Ἱ. Σπαθάρης καθηγ. Βόλος 30, Γρ. Σακαλῆς συν/ρχης ἔ. ἄ. Ἀθῆναι 30, ἱερομ. Σάββας Λαυριώτης 40, Δ. Λουκάκης, Κ. Σίγγελης καὶ Ἀν. Λουκάκης Σάββα ἀνά 100, Ν. Ἀγουρίδης Πάτραι 50. Δ. Καραμανλῆς Καψόχωρα Κασσάνδρας 50. Ἀντ. Βασιλειάδης Λῆμνος 20, ἱεροδ. Νήφων βιβλιοδέτης, 25, ἱερομ. Ἀρτέμιος κελ. Μεταμόρφωσις 10, ἱερομ. Εὐθύμιος κελ. Ἐσταυρωμένος 20, Ἀλ. Σακαλάκης Βόλος 15, καὶ Ἱ. Τσαμαῆκος Δ)τῆς Ξενοδοχείου «Ἐρεχθεῖον» Ἀθῆναι 30.

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

